DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (NÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIII. ÉVFOLYAM, 231. SZÁM. *Debrecen, 1936 október 9 péntek* ÁRA 10 FILLÉR

A kormányzói kihallgatások sorát tegnap délután Darányi audenciája fejezte be

Tegnap még Sztranyavszky Sándort fogadta a kormányzó

Az uj kormány megalakitására csak Gömbös miniszterelnök temetése után ad megbizatást a kormányzó

Budapest, okt. 8. Mint jelentettük, szerdán egész nap folytatódtak a politikai kihallgatások Horthy Miklós kormányzónál. Az államfő gróf Zichy János és Eruszt Sándor, a keresztény gazdasági párt vezérei, Rassay Károly és gróf Bethlen István után tegnap délután kihallgatáson fogadta Széchenyi Bertalan grófot. Azok az államférfiak és politikai vezéregyéniségek, akik a kormányzótól meghivást kaptak, Sztranyavszky Sándor kivételével kedden és szerdán mindannyian eleget tettek a meghivásnak.

Stranyavszky Sándor csütörtök délben érkezett Budapestre azzal a gyászvonattal, amely Gömbös Gyula miniszterelnök holttestét hozta. Sztranyavszky a pályaudvari gyászünnep után a halott miniszterelnököt elkisérte a kupolacsarnokba, majd egyenesen a királyi palotába hajtatott, ahol délután **egy órakor kihallgatáson fogadta őt Horthy Miklós kormányzó. Kihallgatása fél óra hosszat tartott.**

A képviselőház elnökének kihallgatásával **véget értek a kormányzói audenciák.**

Politikai körökben ugy jobboldalon, mint a baloldalon most is az az általános felfogás, hogy az egyetlen miniszterelnökjelölt Darányi Kálmán, akit Gömbös Gyula temetése után dezignál az államfő.

Szétfoszlottak azok a kombinációk, amelyek **koncentrációs kabinet** alakitására vonatkoztak, noha a kereszténypárt két vezére, Zichy János gróf és Eruszt Sándor azt az aliáspontot képviselték, hogy a kereszténypárt szivesen résztvenne egy koncentrációs kabinetben. A független kisgazdapárt ülése végleg megdöntötte a koncentrációs kabinet minden eshetőségét.

A kisgazdapárt vezére, Eckhardt Tibor a nagyválasztmányi értekezleten határozottan leszögezte a párt álláspontját: **a párt továbbra is elvi alapon áll, követeli a titkos választójogot és nem kiván résztvenni semmiféle kormányalakitásban.**

Félhivatalosan jelentik: A miniszterelnök elhunytával előállott politikai helyzettel kapcsolatban a kormányzói kihallgatások csütörtökön véget értek. *Sztranyavszky Sándor*, a Ház elnöke, aki a kormányzóhoz szintén meghivást kapott, de a mai napig Münchenben tartózkodott, csütörtökön délután jelent meg a kormányzónál kihallgatáson. Miután mindazok, akik a kormányzóhoz kihallgatásra meghivást kaptak, az államfőnél már megjelentek, Sztranyavszky Sándor kihallgatásával a kormányzói kihallgatások véget értek. Sztranyavszky Sándor után ugyancsak csütörtök délután még a NEP gyászülése előtt *a kormányzó Darányi Kálmán h. miniszterelnök, földmüvelésügyi minisztert fogadta kihallgatáson.*

HIREK ÉS KOMBINÁCIÓK

Egy budapesti hiradás arról számol be, hogy a Nep ama csoportja, amely Antal István, Sztranyavszky Sándor, Ulain Ferenc és Marton Béla köré tömörül, ivet köröztetett a Nepben és felszólitást intéztek a képviselőkhöz, hogy a jövőben is Gömbös Gyula politikája és programja mellett foglalnak állást. **A hiradás szerint a párt eme csoportja a maga befolyását meg akarja tartani továbbra is és főleg a belügyminiszteri tárcát akarja magának biztositani** olyanformán, hogy **az ő** jelöltje legyen az uj kormány belügyminisztere.

Az uj kormány összetételére vonatkozólag egyébként változatlanul csupán kombinációk állanak fenn és különböző találgatások keltek szárnyra. Hir szerint Winchkler István kereskedelmi miniszter nem lesz tagja az uj kabinetnek, hanem a Futura elnöki állását foglalja el. Természetesen ezt a hirt is a legnagyobb fenntartással lehet csak közölni, éppen ugy, mint azt, mely Antal István igazságügyi államtitkár távozásáról szól.

Politikai körökben változatlanul ugy tudják, hogy **Darányi Kálmán földmivelésügyi miniszter kap megbizást a kormányalakitásra. A kormányzói kihallgatások sorát is Darányi Kálmán audenciája zárta be. Dezignálás azonban tegnap nem következett be, bizonyosra vehető, hogy az erről szóló kormányzói rendelkezés csak Gömbös miniszterelnök temetése után történik meg.**

Politikai körökben pártkülönbség nélkül remélik, hogy Darányi esetleges dezignálása és kormányalakitása a tulzó csoportok háttérbeszoritását jelenti és az uj kormány főleg a választójog megoldását tekinti főfeladatának.

A dezignálás felől azonban bizonyosat nem lehet tudni és nem lehetetlen, hogy a kormányválság megoldásánál **más politikus** is előtérbe kerül.

AZ EGYSÉGESPÁRT CENTRUMÁNAK FELFOGÁSA

Tegnap este egyébként több mint hatvan képviselő gyült össze és tartotta meg szokásos összejövetelét. *Péchy László*, a centrum vezetője kegyeletes szavakkal emlékezett meg Gömbös Gyula tragikus elhunytáról és érdemeiről. Péchy László szavait megilletődve és — az elhunyt iránt érzett kegyeletnek kifejezéséül — állva hallgatták végig a jelenvoltak.

A centrum tagjai politikai kérdéseket nem tárgyaltak, a vacsora után azonban barátságos eszmecsere formájában természetesen a válság megoldására irányuló tanácskozások és megbeszélések is szóba kerültek. A centrum bizik abban, hogy *Darányi Kálmán olyan kormányt fog összeállitani, amely alkalmas arra, hogy az országban a nyugalom és béke megszilárditása mellett a békés és eredményes munkálkodást elősegiti.*

A választójog kérdésének aktualitását úgy tekintik, mint amely úgy az uj kormány megalakulásával esetleg egészen más elgondolások alapján nyer megoldást, mint ahogy eddig tervezték. Lehetséges, hogy az uj kormányelnök az eddig tervbe vett és az elhunyt miniszterelnök által intézett levélben is foglalt megoldási terv mellett *olyan megoldást fog keresni a választójogi kérdés elintézésére, amely az elhúzódásos tárgyalási sorrend helyett sokkal gyorsabb és célravezetőbb módon oldja meg a kérdést.*

Sulyos nemzetközi bonyodalom a spanyol polgárháboru miatt

Moszkva fenyegető jegyzéke a londoni semlegességi bizottsághoz.

London, október 8. A spanyol polgárháborúval kapcsolatban kimondott semlegesség kérdése *újabb súlyos nemzetközi bonyodalmakkal fenyeget.* Ismeretes, hogy az angol *szovjetkormány jegyzéket intézett a londoni semlegességi bizottsághoz, amelyben azt hangoztatja, hogy Portugália, Olaszország és Németország részéről sorozatosan megsértették a semlegességi egyezményt. Ezért Oroszország mentesnek fogja magát tekinteni a semlegességi egyezményben vállalt kötelezettségei alól.*

A helyzet súlyosságára való tekintettel péntekre összehivták a semlegesség ellenőrzésére alakult bizottságot, amelynek ülésén jelentést fognak tenni úgy az orosz jegyzékről, valamint az angol munkáspárt értekezletén történtekről.

A lóndoni szovjet nagykövetség egyik vezető tisztviselője megjelent a külügyi hivatalban és a szovjetkormány nevében közölte, hogy *Moszkva nem tekinti magát a benemavatkozási megállapodás által kötöttnek, ha nem tesznek haladéktalanul intézkedéseket az egyezmény megsértésének meggátlása érdekében.*

A Reuter iroda genfi jelentése szerint genfi körökben valószinünek tartják, hogy a szovjetkormány megvalósitja fenyegetését, mert csak igy tudja nyiltan támogatni a madridi vörös kormányt.

Londoni körökben bizonyos aggodalmat okozott a szovjetkormánynak az a javaslata, hogy *a spanyol-portugál határra a lisszaboni kormány megkérdezése nélkül haladéktalanul vizsgálóbizottságot küldjenek ki.* A benemavatkozási bizottság holnap délelőtt vizsgálja meg a szovjetkormány közlését, hogy állást foglaljon a közlésben felhozott vádak ügyében.

RÓMA ESETLEG BIZONYITÉKOKAT TERJESZT ELŐ, HOGY EGYES ORSZÁGOK MADRIDOT TÁMOGATJÁK

Róma, október 8. Nem hivatalos, de beavatott körökben azt mondják, hogy ha Olaszországot vádakkal illetik a spanyolországi ügyekbe való benemavatkozás kérdésében, *az olasz kormány erre azzal válaszolhatna, hogy bizonyitékokat terjesztene elő, amelyekből kiderül, hogy egyes országok a madridi kormányt támogatják.* Hozzáteszik, hogy igen sajnálatosnak és veszélyesnek tartanák, ha a kérdést erre a térre vinnék át.

Itthon van a halott miniszterelnök

A gyászvonat fogadtatása Budapesten

Az országház kupolacsarnokában ravatalozták fel Gömbös miniszterelnök holttestét

Gömbös Gyula miniszterelnök koporsója szerdán este indult el Münchenből a hazai föld felé. A koporsót szállító kocsihoz egy szalonkocsit is csatoltak, melyben *Hóman* kultuszminiszter vezetésével a kíséret tagjai utaztak. A németek nagy katonai küldöttsége az osztrák határig kísérte a vonatot.

A bécsi vonalon vörös bibor drapériával bevont vasúti kocsival robogott a koporsó és a kocsit teljesen megtöltötték a koszorúk. Mihelyt a vonat az osztrák határt elérte, *Hóman* kultuszminiszter táviratban mondott köszönetet Hitler kancellárnak azért a megbecsülésért, melyben az elhunyt miniszterelnököt részesítette. *Salzburgban a pályaudvaron a tartományi helytartó koszorút helyezett el Gömbös Gyula koporsójára.* Sűrű hóesésben robogott a vonat a behavazott tájon Bécs irányába, ahová 6 óra 42 perckor érkezett meg.

Bécsben már nem volt havazás, szakadó esőben érkezett meg a vonat a pályaudvarra. *Gyalogos díszszázad sorakozott fel a kocsi előtt és Rudnay Lajos bécsi magyar követ kíséretével jelent meg a pályaudvaron.* Az előcsarnokban, az erre az alkalomra megnyitott udvari váróteremben gyülekezett Gömbös rokonsága és édesanyja, osztrák előkelőségek társaságában. Az előkelőségek hatalmas koszorúkat hoztak, melyeket már alig lehetett a zsúfolt kocsikon elhelyezni. A díszszázad tisztelgése közben hagyta el a miniszterelnök holttestét szállító vonat a nyugati pályaudvart és külön mozdony átvitte a keleti pályaudvarra.

Schuschnigg kancellár az osztrák kormány nevében helyezett koszorut Gömbös koporsójára

A komor pompájú gyászünnepség, melyet az osztrákok rendeztek a magyar miniszterelnök koporsóját szállító vonatnál, a bécsi keleti pályaudvar indulópontjánál folyt le. *A bécsi gárdisták díszszázada állt fel* és az osztrák kormány több tagjának társaságában megjelent *Schuschnigg* kancellár, a diplomáciai kar, valamint a polgári és katonai előkelőségek. *Megjelentek a katona akadémiának azok a volt növendékei, akik Gömbös Gyulával egyidőben végezték a bécsi akadémiát.* A gárdisták zenekara a magyar Himnusszal fogadta a koporsót szállító vonatot. *Az osztrák kancellár osztrák nemzeti színekből összeállított hatalmas koszorút helyezett el a koporsón.* A kancellár az osztrák kormány nevében legbensőbb részvétét fejezte ki Gömbös Gyula özvegyének, akihez sorban járultak az osztrák politikai élet és társadalom vezetői, hogy részvétüket kifejezzék. *Hóman Bálint* kultuszminiszter a kíséretében lévő magyar urakat bemutatta az osztrák kancellárnak és elbeszélgettek, míg a budapesti gyors menetrendszerű indulása bekövetkezett.

A bécsi keleti pályaudvarról a díszszázad tisztelgése és zenekarának gyászdala mellett gördült ki a vonat. Az osztrák kormány tagjai a kancellárral levett kalappal álltak a perronon, míg a vonat el nem hagyta a pályaudvart.

A magyar határon

Hegyeshalomban fekete zászlók lengenek mindenütt és a dühöngő esős szél csapkodja az állomási épületen a komor fekete lobogókat. A perronon a rendőrség díszőrsége áll feszes vigyázzban a vonat befutásának pillanatában és a katonazenekar szünetében *felhallatszott özvegy Gömbös Gyuláné, a miniszterelnök édesanyjának zokogása.* A NEP képviselők nagy csoportja állt talpig gyászban. A kinyitott gyászdrapériás vasúti kocsi előtt *Radochay László*, Győr főispánja tartott gyászbeszédet és elhelyezte a vármegye koszorúját a koporsóra. *Marton Béla*, aki a gyászkocsi előtt meg is tántorodott és sírva borult Sztranyavszky Sándorra, Gömbös Gyula két nővérét, Karolát és Máriát Hóman Bálint kultuszminiszterhez vezette. A két nővér azért indult el Hegyeshalomra, hogy bevárják a miniszterelnök holttestét szállító vonatot. Gyászdalok, majd a Szózat elhangzása után kigördült a vonat a hegyeshalomi állomásról.

A győri állomáson csak két percig állt a vonat, míg Spaet Gyula győri polgármester és Telbisz Miklós főjegyző, a vármegye és a város küldöttségei a vonatra elhelyezték koszorúikat. A vonat Győrtől Budapestig megállás nélkül tette meg az utat.

A gyászdrapériás vonat befut a budapesti pályaudvarra

Budapest népe sűrű sorokban indult már reggel félnyolc előtt a keleti pályaudvarhoz, ahol az előcsarnokban állították fel a díszes katafalkot. A katafalk négy szélén nagy ezüst kandelláberek, a katafalk felett egy címeres tábla és ezen csak ez a felírás:

vitéz jákfai Gömbös Gyula
1886—1936.

Az előcsarnokot nagy pompával díszítették át. *A MÁV kertészete ezer cserépben hozott délszaki növényeket, pálmákat, borostyánokat.*

A katafalk körül díszruhás rendőrök álltak őrt. A pályaudvar bejárata előtt ezer és ezer ember sokasodott. A kijárat előtti térségen a Turul díszszázad sorakozott fel. Megjelent az OMKE képviseletében *Sesztina Nagybákay Jenő* elnök. A pályaudvar gyászfátyollal bevont lámpái kigyulladtak, jelezve a vonat közeledését. A NEP 25 zászlótartója is megérkezett és elfoglalták helyüket a csarnok két oldalán. A kormány tagjai, képviselők, valamint a külföldi kormányok képviselői egymásután érkeznek a pályaudvarra. Olaszországot a követség tagjain kívül nagy tiszti küldöttség is képviseli, melyben az olasz hadsereg valamennyi fegyvernemének tábornokai résztvesznek.

A gyászvonat érkezése

Pontosan háromnegyed tizenkét órakor hangtalanul, lassan *begördül a pályaudvarra a gyászvonat.* Az előcsarnok bejárata mögött megáll a koporsót szállító vasúti kocsi, amelyen délinövényekből kiformált és gyászfátyollal borított hatalmas zöld kereszt látszik. Elsőnek Gömbös Gyula régi hűséges komornyikjának, Nagy Sándornak az alakja tűnik fel a gyászkocsi előtt. Feketeruhás altisztek néma csendben nyitják ki az ajtaját és megkezdik a koszorúk leszállítását. Időközben a koporsót szállító vasúti kocsihoz kapcsolt szalonkocsiból leszállnak a gyászkíséret tagjai: Gömbös Gyula özvegye, földig érő gyászfátyolba borítva, majd a tragikusan elhunyt miniszterelnök Dóra leánya ugyancsak talpig gyászban, két fia katonaruhában, gyászkarszalaggal. Gömbös Gyula zokogó édesanyja összeölelkezik az özveggyel, két oldalról leányai támogatják.

A Münchenből érkezett Hóman kultuszminiszter kisírt szemekkel, szótlanul fog kezet Darányi Kálmán ideiglenes miniszterelnökkel, majd a kormány többi tagjaival.

RAFFAY PÜSPÖK IMÁJA

A gyászkocsi ajtajában *feltűnik a fekete lepellel borított érckoporsó.*

Pillanatok alatt széles nemzetiszínű selyemlepelt borítanak még a koporsóra, amelyet lassú léptekkel hoznak előre. A gyászoló család tagjaiból kitör a zokogás.

A piros-fehér-zöld színekbe göngyölt koporsót elhelyezik a fekete ravatalon. Ekkor meggyujtják a ravatal négy sarkában álló hatalmas kandelábereket. Majd Raffay Sándor püspök lép a ravatal elé.

Raffay Sándor püspök lehajtott fejjel, szomorú, megilletődött hangon kezdett beszélni:

— Mennyei Atyánk! Jóságos Istenünk! Akit az örökkévalóság végtelen országútján vándorlásra indított rendelkező szent akaratod, íme, most pihenő állomáshoz érkezett. A Te szent akaratod indította útnak, a Te atyai kegyelmed vezérelte idáig. Alázattal kérünk, áldd meg a haza szent földjébe visszatérő testvérünk hazaérkezését.

Felemelte két kezét a püspök és így fejezte be imádságos szavait:

— Megáldom hazajöttödet, elhunyt jó testvérem, az Atya, Fiú Szentlélek, örök Szentháromság, Egy Igaz Isten nevében. Az Ő kegyelme és áldása legyen és maradjon veled mindörökké.

SZENDY POLGÁRMESTER GYÁSZBESZÉDE

Az énekkarok ezután újra gyászénekeket adtak elő. Aztán *Szendy* polgármester lép a katafalk elé és rövid gyászbeszédet mond.

— Mélységes fájdalommal állok itt e koporsó előtt — mondotta —, amely vitéz Gömbös Gyulának, a messze idegenben Isten kifürkészhetetlen rendelkezése folytán elhunyt magyar miniszterelnöknek kihült hamvait hozta a magyar székesfővárosba. Gyászolom benne elsősorban mint magyar ember az izzó hazaszeretet példaképét, a magyar faj apostoli elhivatottságot érző harcos katonáját, a tiszta jellemű államférfiút. Mint a székesfőváros polgármestere a magyar nemzet nagy halottja előtt tolmácsolom annak a székesfővárosnak mélységes gyászát, amelyet ő — mint erről meggyőződni számtalanszor alkalmam volt — annyira szeretett.

MEGINDUL A MENET

Néhány pere még és előlépnek a temetkezési vállalat feketeruhás emberei, felsorakoznak a katafalk mellett és felemelik a koporsót. **Vége a gyászszertartásnak.** A tisztek vigyázzba merevednek, a rendőrség feszesen tiszteleg a halott előtt, az előkelő gyászoló közönség lehajtott fejjel köszönti Magyarország halott miniszterelnökét.

Amikor a koporsóval a kijárati kapuhoz érnek, a Baross-térről pattogó vezényszavak hallatszanak s **a katonazenekar a Himnuszt játssza.** Tiszteleg a lovasszázad, a gyalogság, a lovas- és gyalogos rendőrség, a hadirokkantak küldöttsége, a Turul bajtársi szövetség formaruhás százada. A koporsó után halad magábaroskadva az özvegy. Bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár támogatja. Az özvegy mögött halad talpig gyászban az elhunyt miniszterelnök két nővére, Gömbös Mária és Karolina. Gömbös Gyula édesanyja következik ezután, majd Darányi Kálmán és Kánya külügyminiszter nyitják meg a közéleti előkelőségek sorát.

Komor pompával, gyászoló csendben, lassan indul el a hosszu menet a Baross térről a Rákóczi ut irányába. A Baross tér minden oldalát zsufolasig megtöltötte az érdeklődő gyászoló közönség, ugyanigy az utak gyalogjáróit mindvégig, amig a menet az Országházhoz ért.

Minden ami meleg és mosó!
AZ KARDOS LASZLONAL kapható.

MA és minden pénteken
MARADÉK
ezrával 3-4 mteres
szövet, flanell és vászon maradékokból
Benyáts Emil ÁRUHÁZ

A parlament kupolacsarnokában

Déli háromnegyedegy órakor érkezett a gyászmenet az Országház főbejárata elé. A fekete posztóval bevont lépcsősor két oldalán teszes vigyázzba merevedtek a parlamenti őrség diszbe öltözött tagjai. A főbejáratnál **Putnoky** Móric háznagy fogadta a gyászmenetet s ugyancsak ő indult meg elsőnek fölfelé a lépcsőkön a kupolacsarnok felé. Ennek két oldalán ekkor már meggyujtották a hatalmas kandalábereket, amelyek fölött a Gömbös-család egy-egy címerét helyezték el. A kupolacsarnok hátsó részében állitották fel a ravatalt, mögötte **fekete mezőben óriási fehér kereszt fénylik.** Időközben elhelyezték a **nemzetiszinü selyembe takart koporsót a ravatalon,** amelyet három sürü félkörben égő gyertyák vesznek körül. Jobboldalt a gyászoló család és a kormány tagjai helyezkednek el, baloldalt a tábornoki kar és az előkelőségek.

Félkörben veszik körül a ravatalt, amelynek két oldalán **egy-egy fekete asztalkán ott látható Gömbös Gyula rohamsisakja és szolgálati kardja,** jobbról és balról elhelyezett hét hét másik asztalkán bársony vánkosok és ezeken helyezték el a tragikusan elhunyt miniszterelnök kitüntetéseinek hosszu sorát. Most gyászdalt énekel a kórus, majd **Raffay** Sándor püspök beszédet mondott.

— Megáldom elpihent poraidat Istenhez szállt testvérem — igy fejezte be beszédét a püspök —, legyen neked áldott a pihenésed. Megáldom pihenésed helyét, koporsódat és benne magadat is, az Atya, Fiu, Szentlélek örök Szentháromság egy igaz Isten nevében, ámen.

A püspök beszéde után ujabb gyászdal következik.

Tiz percig tart, amig a kormány tagjai s az egybegyült előkelőségek egymásután járulnak az özvegy és a család többi tagja elé, hogy kézcsókkal, résztvevő kézszoritással buesut vegyenek tőlük. Bárcziházi Bárczy István államtitkár kiséri ki végül az özvegyet s a családtagokat a kupolacsarnokból. Délután egy órakor lezárták az országház főkapuját: teljesen kiürült a kupolacsarnok, amelyben lobogó lánggal égnek a kandeláberek Gömbös Gyula ravatala körül.

A közönség felvonulása Gömbös ravatalához

Délután nyitották meg az országháznak oroszlános főkapujának ajtajait, hogy a közönség leróhassa kegyelete adóját Gömbös Gyula miniszterelnök holtteste előtt. A látogatókat komor pompájú kép fogadta. A feketébe vont kupolacsarnokban gyászfátyollal borított csillárok és lobogó gyertyák sejtelmes fénybe borítják a koporsót, amelyet *a magyar nemzeti lobogó fed, rajta a rohamsisak és kard fekszik.* Előtte aranyozott feszület fénylik. A koporsó két oldalán 3—3 palotaőr áll szoborszerü mozdulatlansággal, meggypiros ezüstsujtásos diszben, alabárdjukon fekete gyászcsokor.

A koporsó előtt 14 bársonypárna, Gömbös Gyula érdemrendjeivel s kitüntetéseivel, a párnák előtt pedig a szebbnél szebb koszorúk tömege.

Középen már messziről feltünik Mussolini óriási, több mint kétméteres átmérőjü koszorúja, szalagán egyszerü felirás: *A Giulio Gömbös — Benito Mussolini.* A koszorúk között ott van még Hitler kancellár koszorúja, a kormány, a honvédség, a felsőház és a képviselőház koszorúi. Középen a család koszorúi fekszenek. Pontban 5 órakor az országház elé érkezett vitéz *Gerlóczy Gábor* őrnagy, a kormányzó szárnysegéde. *Nyomában két testőr hozta a kormányzó hatalmas tölgyfakoszorúját, amelyet a koporsó jobboldalán helyeztek el.*

A látogatók hármas sorokban haladnak el a vörös bársonyszékekkel elkerített ravatal előtt. Nem fogy és nem ritkul a folytonos, szakadatlan menet. Sokan virágcsokrot szorongatnak kezükben és átadják a temetkezési intézet rendfenntartó embereinek, hogy tegye a ravatalra. Az esti órákban még mindig tart a zarándoklás, egészen nyolc óráig. Nyolc órakor lezárulnak az országház kapui és csak pénteken reggel nyilnak meg ismét nyolc órakor a nagyközönség számára.

Férfi
Kalap 6·80
Divat ing 4·50
Bőrkesztyü 4·50
Pulover 3·50
WERNER
uridivatüzletében.

A FÜGGETLEN KISGAZDAPÁRT RÉSZVÉTTÁVIRATA

Iványi Béla, a NEP elnöke a Független Kisgazdapárttól a következő részvéttáviratot kapta:

»*Azon pótolhatatlan veszteség alkalmából, amely pártvezérének, Gömbös Gyulának elvesztésével a NEP-et érte, a Független Kisgazdapárt képviselői értekezlete legmélyebb részvétét és együttérzését fejezi ki Nagyméltóságodnak, valamint az elnöklete alatt álló pártnak. A Független Kisgazdapárt nevében: Eckhardt Tibor.*«

GÖMBÖS GYULA EMLÉKEZETE BIHAR VÁRMEGYE KÖZIGAZGATÁSI BIZOTTSÁGI ÜLÉSÉN

Bihar megye közigazgatási bizottsága október 7-én dr *Szilágyi Lajos* főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a főispán meleg szavakkal emlékezett meg Gömbös Gyula miniszterelnök haláláról, méltatta tevékenységét, pályafutását. Bihar vármegye — úgymond — hálásan gondol Gömbös Gyula miniszterelnökre, aki rendet, fegyelmet, békés nyugalmat tartott fenn erős kézzel az egész országban. Emlékét kegyelettel fogják megőrizni.

A debreceni egyetem részvéttávirata

Gömbös Gyula miniszterelnök elhunyta alkalmából dr. Tankó Béla e. i. Rector a következő táviratokat küldte Budapestre:

„Nagyméltóságu dr. Darányi Kálmán miniszterelnök Urnak, Budapest. A m. kir. Kormány nagynevü vezére: vitéz Jákfai Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnök elhunyta alkalmából úgy a magam, mint debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetemünk Tanácsa nevében, mély megilletődéssel és fájdalommal fejezem ki igaz részvétünket. Mélységes tisztelettel: Dr. Tankó Béla Rector."

„Nagyméltóságú vitéz Gömbös Gyuláné Urasszonynak, Budapest. Debreceni m. kir. Tisza István Tudományegytemünk Tanácsa és Tanári Kara nevében, mélységes fájdalommal, megrendülten fejezem ki részvétünket nemzetünk politikai vezére, volt kiváló miniszterelnökünk váratlan elhunyta fölött. A Mindenható adjon elég erőt Kegyelmes Asszonyomnak a pótolhatatlan veszteség elviselésére és a bölcs akaratában való megnyugváshoz. Mélységes tisztelettel: Dr. Tankó Béla a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem Rectora."

A debreceni egyetem küldöttsége a temetésen

Egyébként Rector a halálhir vétele után kedden azonnal az egyetem összes épületeire a gyászlobogót kitétette s a szombati napon tartandó temetésen Budapesten az egyetem képviseletében Rector, valamint Dr. Erdős Károly, dr. Marton Géza, dr. Neuber Ede és dr. Berei Soó Rezső e. i. dékánok jelennek meg. A temetés napján az egyetemen az előadások mind a négy tudománykaron szünetelnek, ugyancsak szünetet tartanak az összes egyetemi hivatalok. Az egyetem koszorujának megváltása fejében dr. Tankó Béla Rector 40 pengőt juttatott el dr. Kölcsey Sándor polgármesterhez azzal a kivánsággal, hogy az összeg vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök emlékezetére a debreceni országzászló céljaira fordittassék.

A kalap, a cipő, a bot az enyém

Itt vagyok DEBRECENBEN!
új vígjátékommal
a
Hungária
filmszinházban.
A MAI PREMIER
előadásai:
5, 7, 9 órakor kezdődnek!
Már csak pár jobb jegy kapható!
Siessen délelőtt pénztárunkhoz!
MA MINDENKI JELEN LESZ A FILMNEK EZEN AZ ÜNNEPÉN, ÖN SEM MARADHAT LE!
HIVJUK ÉS VÁRJUK!

A nemzeti egység pártjának gyászülése

Ivády Béla és Darányi Kálmán fej ezték ki a párt gyászát. — Gömbös koporsóját a ravataltól a gyász kocsiig a Nép tagjai viszik.

Budapest, okt. 8. A nemzeti egység pártja Gömbös miniszterelnök emlékezetére gyászülést tartott, melyen megjelent a párt csaknem valamennyi tagja és a főispánok teljes számban.

Ivády Béla elnök nyitotta meg az ülést és tartott beszédet. Megrendülésének és igaz fájdalmának adva kifejezést, hangoztatta, hogy meggyőződése szerint Gömbös Gyula beirta nevét a magyar történelembe miniszterelnökségének s pártvezérségének négy éve alatt. A pártot **kettős veszteség érte,** nemcsak **vezérét** vesztette el Gömbös Gyulában, hanem az ország **miniszterelnökét,** aki a mai kritikusan nehéz időkben négy éven át egészsége rovására, még betegsége alatt is rendithetetlen dolgozni akarással állt őrt utolsó percéig elvei mellett.

— Remélem — ugymond — ma elül a harag, hogy helyet adjon az őszinte nagy nemzeti gyásznak. Majd elbucsuzva a halott pártvezértől, Ivády hangoztatta, hogy Gömbös Gyula elveinek és elgondolásainak továbbra is hűséges letéteményesei maradnak.

Az értekezlet résztvevői állva hallgatták végig a pártelnök szavait, azután Darányi Kálmán h. miniszterelnök szólalt fel.

— Az antik tragédiákhoz hasonló az a sors, mely Gömbös Gyulának osztályrészül jutott és őt a nemzet minden fia gyászolja.

— A kormányon levő férfiut, amig él, sokan dicsérhetik, nagyságának igazi értéke azonban az az elismerés és az az itélet, amely halála után mutatkozik meg. A nagy német nemzet a mi nagy halottunkat olyan emlékkel tisztelte meg, amely egyaránt méltó a német nemzet nagyságához és az elhunyt emlékéhez is. Bizonysága ennek az a megtisztelő tény, hogy a német birodalmi vezér és kancellár maga jelent meg a gyászszertartáson, hogy letegye a magyar miniszterelnök koporsójára koszoruját. Nagy halottunk megbecsülését látjuk abban, hogy temetésén az olasz király Őfelsége képviselője Ciano küügyminiszter ur, a német vezér és kancellár képviselője Göring porosz miniszterelnök ur, az osztrák szövetségi elnök képviseletében Schuschnigg kancellár ur, a bolgár király Őfelsége képviseletében Stoljov bolgár követ ur, a lengyel köztársasági elnök képviseletében Lepkovszky kabinetirodai főnök ur fognak résztvenni.

— Mi ugy érezzük, hogy ezek a tények nagy halottunk személyén keresztül **a mi kis nemzetünknek is megbecsülését kell, hogy jelentsék.** A temetésen lesz alkalmam a m. kir. kormány nevében bucsuztatnom nagy halottunkat. Most azzal végzem szavaimat, hogy a pártnak és a párt minden egyes tagjának át kell hatva lenni attól a gondolattól, hogy kegyeletét a megboldogult iránt akkor juttatja leghivebben kifejezésre, ha az ő szellemében munkálja tovább az ő jövőjét.

A miniszterelnök szavait állva hallgatták végig az értekezlet résztvevői.

Ezután Ivády Béla elnök javaslatára elhatározták, hogy a szombaton délelőtt tiz órakor kezdődő gyászszertartáson a párt testületileg teljes számban jelenik meg s pártvezérét a párt nevében Ivády Béla elnök bucsuztatja. Elhatározta a pártértekezlet továbbá, hogy a gyászszertartás során **a párt tagjai viszik majd elhunyt vezérük koporsóját a ravataltól a gyászkocsira.**

A pártértekezlet Ivády Béla elnök javaslatára elhatározta, hogy szeretett vezérének emlékét gyászülésének jegyzőkönyvében méltóan örökiti meg és a jegyzőkönyvi kivonatot eljuttatja a miniszterelnök özvegyéhez. Az elnök végül bejelentette, hogy az országgyülés pártjai részéről a keresztény gazdasági párt, a független kisgazdapárt, a szabadelvü párt, valamint a keresztény községi párt táviratban fejezte ki részvétét, a szociáldemokrata párt kiküldöttjei pedig személyesen tolmácsolták nála őszinte részvétüket.

A pártértekezlet Ivády Béla országos pártelnök bejelentéseit tudomásul vette s ezzel a gyászülés véget ért.

Iskolai szünnap a temetés napján

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletileg ugy intézkedett, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök temetése napján, október 10-én, szombaton az ország összes állami kir. katolikus, községi, társulati és magániskoláiban szünnap legyen. Hasonló intézkedés megtételére felkérte az iskolafentartó egyházi főhatóságokat is.

Szombaton, a temetés napján zenés mulatság nem tartható és a záróra éjjel 12 óra

„A boldog emlékü vitéz jákfai Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnök úr váratlanul bekövetkezett elhunyta szomorú alkalmából a m. kir. belügyminiszter úr a mai napon kiadott 179426/V. 1936. sz. rendeletével a 9863/1920. M. E. rendelet 5. §-a alapján a következőket rendeli:

1. A mai napon bekövetkezett elhalálozás és a temetés napján a nyilvános étkező és szórakozó helyiségek zárórája — a pályaudvari helyiségek kivételével — éjjeli 12, azaz tizenkettő órában állapittatik meg.

2. A rendőrhatósági engedélyhez kötött zenével vagy dallal egybekötött mindennemű előadás, mutatvány, (mozgóképelőadás, zenésszámú előadás, cirkuszelőadás, mulató, rendszeres és rögtönzött tánc, kávéházi és vendéglői zene és dal stb.), továbbá nyilvános mulatság (hangverseny, tánc) nem engedélyezhető, illetve az érvényben lévő engedély hatályát ezekre a napokra haladéktalanul fel kell függeszteni. Ez a rendelkezés azonnal hatályba lép és azt az illetékes rendőrhatóságok hajtják végre.

GRÜNFELD S. angol, francia női divattermét áthelyezte Piac u. 58. Linóleum-udvar).

A román tűzkeresztesek és cuzisták garázdálkodásai

Bukarest, október 8. **Vasile Lupu** községben a Cuza-párt népgyűlést tartott. A **gyülésről visszatérő cuzisták** a vonaton utasokat **kényszerítettek,** — hogy különböző propagandafüzeeket vásároljanak. Aki nem tett eleget a felszólitásnak, összeverték. Tizenöt bántalmazott utas a jassyi állomáson feljelentést akart tenni, de a feljelentést a hatóságok nem fogadták el.

A Bukarest—Giurgiu közti országúton a csendőrök két tehergépkocsit állitottak meg, amely a tűzkereszt hiveit vitte a gyűlésre. Emilian bukaresti ügyvéd vezetésével a tűzkeresztesek lefegyverezték a csendőröket a Carugareni csendőrös laktanyáját pedig összezúzták.

Három hónapi fogház a román területről lopott tehenek megvásárlásáért

Debreceni mészáros a vádlottak padján.

Román megszállt területről **Váki Ignác** napszámos két lopott tehenet **csempészett Debrecenbe** és itt eladta Fejes Antal mészárosnak, aki a két tehénért **száz pengőt fizetett. Fejes** az olcsón vásárolt teheneket levágatta és eladta a Pozsony uccai mészárszékben.

A debreceni törvényszéken **Tokay** tanácselnök csütörtökön tárgyalta az orgazdasággal vádolt Fejes Antal bünügyét. Kiderült a tárgyaláson, hogy Fejes a fogházban ismerkedett meg Vákival, megbeszélték, hogy Váki teheneket lop román megszállt területről és átcsempészi Debrecenbe. Váki a megállapodás értelmében egy társával el is lopta a határmentén legelésző teheneket, éjszaka átcsempészték a határon és Debrecenbe hajtották. Átadták Fejesnek, aki megfizette a lopott tehenekért a kialkudott összeget.

Váki, akit elitélt a törvényszék a csütörtöki főtárgyaláson Fejesre nézve terhelő vallomást tett. Nagy Sándor, akinek az üzletét bérelte Fejes kijelentette, hogy a lopott tehenek megvásárlásához neki semmi köze, ő csupán az üzletét adta bérbe, felszereléssel együtt Fejesnek.

A bizonyitási eljárás befejezése után a biróság megállapitotta Fejes bűnösségét és elitélte orgazdaság miatt három hónapi fogházra. Az itélet jogerős.

Néhai Pálfy József festőművész emlék-képkiállítása a Déri Muzeumban

Napról napra fokozódik az érdeklődés e páratlanul gazdag és szép kiállítás iránt. 120 kép fogadja az érdeklődő és gyönyörködni vágyó közönséget. Ahány kép, annyi téma, annyi hangulat, gondolat.

A nagy puszta kifogyhatatlan szépsége, szeszélyes hangulata mind festői témát jelent egy olyan elhivatott festőnek, mint Pálfy József volt.

A meseillusztrációk, Ady és Petőfi verseihez készült illusztrációk, egy-egy finom gondolat megfestése, poétikus ábrázolása egy finom lelkü asszony, Sz. Pálfy Erzsébet tehetségét dicséri. B. Pálfy Piroska virágos akvarelljei kitűnő friss technikájukkal tünnek fel. A képek nagyon olcsók, részletre is kaphatók. A kiállítás díjtalan. Nyitva 10—1-ig és 4—7-ig.

Az Egyetemet Végzett Nők Egyesületének közgyülése

Az Egyetemet és Főiskolát végzett Magyar Nők Egyesületének debreceni csoportja most tartotta évnyitó közgyülését. A gyülést a távollevő elnök helyett dr **Baranyay** Béláné nyitotta meg. Majd dr **Czukrász** Ida számolt be érdekes, szines előadásban az egyetemet végzett nők krakkói VII. internacionális kongresszusáról. A kongresszus hete zsufolva volt programokkal és látnivalókkal, a hivatalos programnak 3 főpontja volt: Az egyesületből kilépett német és olasz tagállam egyetemet végzett nőinek a beszervezése, uj nemzetközi tisztikar megválasztása és a nemzetközi együttmüködés problémájának a megoldása.

A nagy tetszést aratott előadás után dr **Ambrus** Ilona főtitkár tartotta meg beszámolóját, meleg szavakkal az egyesület köszönetét fejezve ki a lelépő tisztikarnak. Az uj tisztikar és választmányi tagok megválasztására inditványt tett, amit a közgyülés elfogadott. Az elnök lett: dr **Czukrász** Ida szemklinikai tanársegéd, alelnökök: dr **Darkó** Jenőné, dr **Hankiss** Jánosné tanárnők és **Tóth** Etelka Dóczi intézeti internátusi igazgató. Főtitkár: dr **Árvayné** dr **Borsos** Ida bőrgyógyász-kozmetikus, titkár: **Török** Ilona tanárnő. Pénztáros: **Dánér** Erzsébet ipariskolai tanárnő. Jegyzők: **Lakatos** Gizella és **Fazekas** Katinka tanárnők. Ellenőr: **Kiss** Aladárné dr **Beszler** Gizella gyermekorvos és **Gerédy** Mária tanár. Az egyhangu lelkesedéssel megválasztott elnök megköszönte a bizalmat és egész tisztikarával együtt igérte, hogy eredményes munkára törekszik. Az ülés hivatalos részének bezárása után a tagok baráti vacsorán maradtak együtt.

35 CENTIMÉTERES HÓ A MÁTRÁBAN

Gyöngyös, **október 8.** Szerdára virradóra és egész napon át késő estig erős havazás volt a Mátrában és Gyöngyös vidékén. A Mátra hegységmagasabban fekvő helyein 35 centiméteres hóréteg borítja a földet. Gyöngyös vidékén, Solymoson, Markazon, Domoszlón, Pálosveresmartonban, Gyöngyösoroszin, Gyöngyöstarjánban, Gyöngyöspatán és Parádon szintén erős havazás volt. A havazás Gyöngyös környékén megakadályozza a szüreti munkát. A határt 10 centiméteres hó borítja.

— **A szivburok, a szivbillentyük és a szivizmok megbetegedéseinek kezelésénél** a rendkivül enyhén ható természetes **Ferenc József** keserüvíz fontos segédeszköz, **mely reggel felkeléskor** egy kis pohárral bevéve a tápcsatorna tartalmát **biztosan felhigítja és azt** minden megerőltetés okozása nélkül **igen könnyen levezeti.**

Három oldalról közelitették meg a nemzeti csapatok Madridot

A madridi kormány repülőgépei már elmenekültek — Bilbaot is megközelitették a felkelők

Páris, október 8. Spanyolországi jelentésekből kitünik, hogy a spanyol kormánycsapatok a Sierra de Crados frontszakaszán a nemzeti csapatok két oldalon való előnyomulása következtében valósággal harapófogóba kerültek. A kormánycsapatok gyors futással menekülnek. San Martin és Iglesias eleste küszöbön áll. A hadihelyzet mai alakulása következtében a három oldalról előtörő nemzeti csapatok egyik oszlopa 55, másik oszlopa 58, harmadik oszlopa pedig 42 kmnyire közelítette meg Madridot.

Rabat, október 8. A sevilllai rádióállomás jelentése szerint *a madridi kormány repülőgépei elhagyták Madridot és Valenciába repültek.* Jelenti továbbá a sevillai rádióállomás, hogy egy kormánypárti lap cikke szerint, ha *egy hét alatt nem sikerül a felkelőket visszaszoritani, Madrid menthetetlenül elvérzik.* Siguenzában a marxisták kétségbeesett helyzetbe kerültek és több sikertelen kirohanást próbáltak meg.

Rabat, október 8. A jerez de la fronterai rádióállomás délelőtti híradása szerint a felkelők Aville körül folytatták előnyomulásukat. A Sierra Credosban *Valera táboronok hadoszlopa elfoglalta Escalona fontos megerősitett várost. A nemzetiek itt rengeteg hadianyagot zsákmányoltak.* Huescánál a nemzetieknek sikerült kissé előrenyomulniok és *Bilbaot is jobban megközelitették. Egyes helyeken csapataik már csak kilenc kilométernyire vannak Bilbaotól. A városban az utóbbi napokban 150 tuszt lőttek agyon.*

Rabat, október 8. A sevillai rádió csütörtök déli híradása szerint a menekülő marxisták Sierra Credosban igen sok halottat és egy millió töltény hagytak hátra. Madridban a helyzet súlyosra fordult. Madridban a 18—50 év közti férfiakat erőszakkal viszik a sorozóbizottsá gelé. A nemzetiek repülői 50 ezer röpiratot dobtak le Madridban s azzal fenyegették meg a várost, hogyha nem adja meg magát, teljes erővel bombázni fogják.

ÖSSZEESKÜVÉS A MADRIDI KORMÁNY ELLEN

Madrid, okt. 8. Összeesküvést lepleztek le, amely a madridi kormány ellen irányult és amelynek fészke az állami könyvtár.

A polgárháboru kitörése óta is nyitva voltak az állami könyvtár helyiségei s ezt a körülményt használták fel a kormány ellenségei, hogy az olvasótermekben feltünés nélkül találkozhassanak és titokban megbeszélést folytathassanak. A rendőrség most bezárta a kapukat és összefogdosott mindenkit, aki ott tartózkodott, az állami könyvtár személyzetével együtt. A letartóztatottak száma 268.

KÉMSZERVEZETET LEPLEZTEK LE MADRIDBAN

Madrid, okt. 8. Hivatalosan közlik, hogy sikerült két kémszervezetet ártalmatlanná tenni, amelyek a fővárosban és Getafe repülőteren garázdálkodtak.

Az vezetett a kémek leleplezésére, hogy néhány nappal ezelőtt, mikor a nacionalisták repülőgépei Madridot bombázták, Getafe faluból rakéták röpködtek a levegőbe. A mult héten ismét három ellenséges repülőgép jelent meg a főváros fölött és ujból rakétajelzések mutatták számukra az irányt. Ennek köszönhették a nacionalisták, hogy Madrid közelében elpusztitottak egy tehervonatot, amely hadianyagot szállitott.

A vörös milicia földeritő osztagai körülzárták Getafet és összefogdosták a kémeket, akiknek vallatása arra az eredményre vezetett, hogy egy másik kémcsoportot is kézrekerítettek, mely Madridban dolgozott és vezetője egy fővárosi ügyvéd.

Kiderült, hogy a kémek minden alkalommal értesitették az ellenséges parancsnokságokat a kormány csapatok elosztásáról, utnak inditásáról és repülőgépek startjáról.

MADRIDBAN UJABB TÖMEGMÉSZÁRLÁSRA KÉSZÜLNEK

London, október 8. Madridból további riasztó hirek érkeztek az angol fővárosba. A helyzet Madridban és környékén mind fenyegetőbbé válik. A legújabb hirek azt mutatják, hogy *csak napok választanak el a nagy események bekövetkezésétől.* Ezzel kapcsolatban olyan hirek is érkeztek az angol fővárosba, hogy *Madridban újabb tömegmészárlásokra készülődnek. Hir szerint a szélsőséges baloldali szervezetek 8000 politikai foglyot őriznek és ha megindul az általános ostrom Madrid ellen, úgy a tuszok soraiban tömegmészárlások várhatók.* Ugyanez a helyzet állitólag Barcelonában is.

Az egész angol sajtó nagy jelentőséget tulajdonit Santa Cruz de Renata madridkörnyéki község elfoglalásának. *A fővárosban lázasan szervezik az ellenállást és folytatják a kiürités.* A szerdai nap folyamán Madridból hatezer gyermeket utaztattak el Valenciába. A kormány utasitására vörös miliciát szerveztek a visszavonulás fedezésére, illetőleg biztositására. Attól tartanak, hogy a visszavonulás alatt a szélsőséges elemek a kormány ellen fordulnak és ők adják meg a kegyelemdöfést a népfront kormánynak.

Bilbao, október 8. Néhány kilométernyire a bilbaoi harcvonaltól, Guernica baszk történelmi városkában szerdán nagyjelentőségű esemény történt. Kikiáltották az önálló baszk államot és meg is választották a baszk köztársaság első elnökét.

La Coruna, október 8. A la corunai rádióállomás jelentése szerint a nemzeti csapatok már csak tiz kilométernyire vannak Aranjuez városától. A Madrid felé menekülő kormánycsapatok nagy sietséggel kiürítették Santa Cruz del Retamar városát. A menekülő vörösök több mint háromszáz halottat vesztettek.

„A DEBRECZEN" képes melléklete szenzációs

Végre itt van a várva-várt filmszenzáció!

A Hortobágyon és Sárospatakon

többmillió pengő költséggel, 1000 magyar szereplő közreműködésével készült:

BULYBA TÁRÁSZ

KOZÁKOK KAPITÁNYA

A leghiresebb orosz iró: GOGOLY örökéletü regénye. — Filmre irta: Pierre BENOIT. Rendezte: GRANOWSZKY

A cimszerepben

HARRY BAUR

legnagyobb, felejthetetlen alakitását nyujtja.

BUDAPESTET IS MEGELŐZVE BEMUTATÓ MA A

Vígszinházban

Megszökött az Ördögszigetről öt fegyenc

Az angol birtokban levő Trinidad szigetének legdivatosabb strandján, amikor tele volt a part fürdőzőkkel, parányi lélekvesztő kötött ki, amelyből ö halálraesigázott, csontvázzá fogyott, szakállas férfi mászott ki. Mind az öten az Ördögszigetről szöktek meg és hallatlan szenvedések árán sikerült a szabadságot jelentő angol partot elérniök.

Több mint ezerkilométeres utat tettek meg a francia fegyenctyarmat elhagyása óta és háromhetes utazásuk alatt teljesen kifogytak az élelmiszerből, ugyhogy az utolsó három napon már egy falatot sem ettek. Az egyik fegyenc magával vitte lepke, kigyó- és rovargyüjteményét, melyet a cayennei dsungelben tiz év alatt gyüjtött.

A fegyenc kiejtette a csónakból gyüjteményét, de miután ez volt egyetlen vagyona, habozás nélkül a tengerbe vetette magát, hogy megmentse gyüjteményét. **Kétszáz métert kellett usznia a cápáktól hemzsegő tengeren, de végül sikerült megmentenie egyetlen értékét.**

ABESSZIN SZÁZADOST FOGTAK EL CONSTANZÁBAN.

Bukarestből jelentik: A constanzai hatóságok letartóztattak egy embert, aki engedély nélkül lépe át bolgár—román határt. Kihallgatása során kijelentette, hogy a neve Husuri Cmurad, abesszíniai illetőségü és az abesszin hadsereg tényleges századosa volt. — Miután az olaszok meghódították Abesszíniát Európába menekült és Bulgáriából, ahol nem tudott keresethez jutni, Romániába szökött. A román hatóságok őrizetbe vették és eljárást indítanak ellene.

Büdszentmihályra, az apám sirjához hajtson

— szólt oda a mentőautó soffőrjének Kiss István, az apagyilkos medikus, amikor bevitték az elmegyógyintézetbe.

Tegnap délelőtt mentőautó állott meg a nyiregyházi fogházépület kapuja előtt. A mentőorvos besietett a fogházba és alig néhány percre rá kinyilt a fogház vasajtaja és **Kiss István, az apagyilkos medikus** lépett ki rajta, a **mentőorvos társaságában.** Kiss Istvánról az orvosszakértők megállapitották, hogy **ön- és közveszélyes őrült,** ezért a polgári hatóságok utján megtörtént a gondoskodás, hogy Kiss Istvánt beszállitsák az elmegyógyintézetbe.

A szerencsétlen sorsu medikus, amikor meglátta az autót, **elmosolyodott** és felemelt hangon, szinte parancsolóan szólt oda a sofőrnek:

— Hajtson Büdszentmihályra, az apám sirjához.

Azzal beszállott a kocsiba és az autó erős szirénabugással elindult Kálló felé.

Ezzel ennek a szomoru ügynek az aktái lekerültek a biróság asztaláról.

Az uj lakbérleti szabályzat

Irta: **Dr Kovács Béla, a Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete ügy észe.**

A békeidőkben sok volt a szabadság és kevés a lakásmizéria. De jött a világháború, a forradalmak s részben ezek miatt részben pedig a szociális az államhatalmi, sőt a kortesszempontok tulzásba vitele miatt az általános, rendszerbe foglalt lakáskötöttség. Ezen senki sem nyert, a magyar házbirtok pedig örökös kárt szenvedett. Kitört az osztálygyülölet, folyt a perek lavinája. Nagynehezen ezt is túléltük, a kötöttség megszünt. És most mi történik? Az eredetileg is téves, de utóbb teljesen gyökerét vesztett alapelveket akarja a bürokrácia a debreceni rendezésbe is átültetni.

Ez ellen a város egész lakosságának tiltakoznia kell. Mert mindnyájan vagy bérbeadók, vagy bérlők, vagy tőkések, vagy munkások vagyunk és igy mindenkit érint az, hogy megakad-e az épitkezés, nyugodtan lehet-e bérelni, vagy bérbeadni, lehet-e igazságosan adózni, a pereket kikerülni és a megrendszabályozást az élet szabadsága helyett csakis a visszaélésekre szoritani?

Debrecen városa az 1931. évben alkotta meg új lakbérleti szabályrendeletét, már akkor is budapesti minta alapján és figyelmen kivül hagyva a Háztulajdonosok Egyesületének javaslatait. A tervezetet felküldték a belügyminisztériumba, honnan az pár héttel ezelőtt visszaérkezett — jóváhagyás nélkül. Uj átdolgozást rendelt el a minisztérium, az időközben életbe léptetett Budapesti Lakbérleti Szabályrendelet alapján. Tehát annak a mintának az alapján, amelybe átmentették a volt lakásrendeletek súlyos tévedéseit. Annak a mintának az alapján, melyről komoly jogi szaklap állapította meg, hogy nagyszámú új lakásper forrása lesz!

De beszéljenek a budapesti mintából vett alábbi szemelvények. Az indokolás sokszor hangoztatja a bérlők és házmesterek szociális védelmét a háziurak és a kizsákmányolás ellen. Mi, jámbor vidékiek nem értünk a pesti viszonyokhoz s igy megengedjük, hogy a villavárosok, a lakásbőség és ezerféle egyéni segélyezés mellett is, külön jogrendszerrel kell megvédeni az ottani bérlőket. Hiszen ott a hivatalosan elismert közönséges napszám legutóbb 5 pengő volt, a visszaélésekre alkalmat adó bérpaloták pedig tömegesen épülnek. Meg kell védeni a pesti házfelügyelőt is, aki többet keres egy évben, mint egy vidéki kis ház egész értéke. De mit keresnek ezek az érvek Debrecenben? Lehetséges-e lakbéruzsora nálunk, ahol a házak 95 százaléka kis ingatlan, a havi bér 6—15 P az egyszobás, 12—25 P a kétszobás egyszerűbb lakásnál. De a munkanélküli bérlő ezt sem képes, sok esetben pedig nem is akarja megfizetni. Itt a kis háztulajdonos a lakbér egy részét mindig elveszti s ha perel, még rá is fizet, jövedelme csökken, adója emelkedik. Debrecenben ez a bérbeadó tipusa, itt ő a gyengébb fél, mert a gazdasági túlkinalat is az ő oldalán van. Helyzete épügy szociális segitésre szorulna, mint a kisbérlőé, tehát nálunk a kiindulópont csak a közös nyomorúság lehet. A kizsákmányolt bérlő itt nemhogy tipus lenne, de egyszerüen nem létezik. Ha pedig megint háboru lenne, 24 óra alatt megjelenhetnek az uj szabályok. Tehát a fenti alapelvek nálunk nem alkalmazhatók.

De lássunk néhány részletkérdést. A bérleti kötelezettségek kétségtelenül magánjogi természetüek. Ezek elmulasztása miatt több mint 16 uj kihágást állitottak fel. (Az eddigi köztisztasági, közrendészeti stb. kihágások megmaradtak.) E 16 eset a bérbeadóra vonatkozik és csak 1 eset a bérlőre! Ez a törvényes és egyenlő elbánás! Ezután elég lesz egy kis hiba a kapuzárás, a csengő, vagy a világitás körül és elég lesz egy kis nézeteltérés a nemfizető bérlővel, vagy más haragosával és megindul a feljelentések és izgalmak áradata. Debrecenben, ahol vagy egyáltalán nincs házmester, vagy nem tartózkodik egész nap a házban s igy a felelősséget a háztulajdonos viseli, ilyen szabályozásnak nincs helye.

Mi polgári államban élünk. Szerződni a jó erkölcsök keretei között szabad. A budapesti minta szerint 24 esetben nem lehet közös megegyezéssel sem eltérni a szabályrendelettől. Pedig ezek, mint pl. a felmondás, béremelés, stb. kizárólag a felekre tartozó, magánjogi feltételek. Ez nem szociális védelem, hanem perlekedések forrása.

A házirend megszegése miatt a bérbeadó csak rendes felmondással élhet. Minthogy ehhez amugy is joga van, a bérlő ezekután a házirendet nyugodtan megszegheti, pedig az elsősorban a lakók érdekét szolgálná!

A bérről szóló szakasz az egész közgazdaságra súlyos kárt okozó intézkedést tartalmaz. Ugyanis a bérösszeg fogalmába beveszi a bérlőt terhelő 3 százalékos házbérfillért (mely Debrecenben most nincs érvényben), viszont nem engedi meg, hogy a közüzemi dijakat a bérlő külön, a béren felül megfizesse. Tehát a háztulajdonos ezután is adózni fognak olyan bevételek után amelyeket ő csak inkasszál az állam, vagy közüzemi vállalatok részére. Az indokolás szerint az uj rendelkezések folytán a háztulajdonosok adója emelkedni fog, de azt átháritathatják a bérlőkre. **Jól tessék megérteni: burkolt adóemelés a bérlők terhére.** Igy fest pénzügyileg a sokat emlegetett szociális bérlővédelem. Igaz, hogy ennél a paragrafusnál nincs megemlitve, tehát erre nyilván nem vonatkozik.

De ebből a burkolt adóemelésből egyelőre más bajok fognak előállni: a bérjövedelem, a házérték, az épitési kedv, a munkabérek lecsökkenése. Ez mind belevág az egész lakosság érdekébe.

Ennyi példából is világosan látható, hogy a budapesti mintát félre kell tenni és más úton kell keresni az uj alapelvek helyes megállapitását.

Erről a következő cikkemben lesz szó.

Olcsón, szépen
FEST ÉS TISZTIT
WEISZ
Arany J. u. 20.
Férfi öltöny vegytisztitás és vasalás 3 P-től

Az ördögzsirral és szárított békafejjel gyógyitó javasasszony a vizsgálóbiró előtt

Beszámoltunk már arról, hogy a csendőrség Hosszupályiból beszállitotta a debreceni törvényszék fogházába **Balogh** Sándornét, akit gondatlanságból okozott emberöléssel vádolnak. Az asszonyt dr. **Zsögöd** Jenő vizsgálóbiró csütörtökön délben hallgatta ki részletesen és mivel a gyanu bizonyitható, saját vallomása is terheli, elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. Baloghné a vizsgálóbirói végzésben megnyugodott és ügye hamarosan már főtárgyalásra kerül.

Balogné lakásán talált szárított békafejet, kigyófejet, csukafejet, valamint különböző folyadékokat és kenőcsöket lefoglalták és bünjelként őrzik. Balogné elmondotta, hogy foglalkozott betegek gyógyitásával, mert a gyógyitás tudományát az anyjától örökölte. Volt a „gyógyszertárában" ördögzsir is, mely csecsemő ürülékéből készült. A javasasszony idegesség ellen, gyomorbántalmak ellen is adta a hozzáfordulóknak.

A szárított békafejet sebkezelésre használta. Ha valakinek kiütéses, sebes volt a kézfeje, akkor a szárított békafejet porrá törte és azzal szórta be. Azt állitja, hogy a szárított békafej mindig hasznosnak bizonyult.

A szárított kigyó, gyik, és csukafejnek is gyógyitó hatása van a javasasszony szerint. Az üvegekben különféle vadon termő növények nedveit őrizte, de volt egy nagyobb üvegben dinnyének a leve is, mely a téli időben mint gyógyszer szerepelt Balogné „gyógyszertárában".

A hosszupályi javasasszony, aki egyik betegének, Molnár Erzsébetnek halála miatt került most letartóztatásba, saját férjét is gyógykezelni akarta, hogy leszoktassa az italozásról. Az orvosság is készen volt, de már a letartóztatás megakadályozta az asszonyt abban, hogy gyógyszerét kipróbálja. Ez nagy szerencse a férje számára, aki egészséghábori tás nélkül élvezheti továbbra is a jó bort.

Balogné a zárkában nem is annyira a saját baján gondolkozik, hanem az jár folyton az eszében, hogy hol jár most az ura és mennyit iszik.

Pénzhamisitó bandát szervezett a szegedi börtön lakója

Háromszáz hamis kétpengőst gyártottak a leleplezés idejéig

A budapesti rendőrség egy pénzhamisitó bandát tett ártalmatlanná most. A banda tagja 300 hamis kétpengőst gyártottak és helyeztek el a forgalomban. A bandát egy kifutófiú leplezte le és adta a rendőrség kezére. *Kiss István* kifutófiú éppen egy trafikban volt, amikor egy fejkendős asszony kétpengőssel akart fizetni a cigarettáért. A trafikos visszaadta a pénzt azzal, hogy az nem jó, a csengése hibás.

Az asszony gyorsan távozott a trafikból. Ez feltünt a kifutónak, aki nyomon követte az asszonyt. Meglepetve látta, hogy minden üzletbe, bódéba bemegyen és filléres tárgyakat vásárol és mindenütt kétpengőssel fizet.

A kifutó szólt a rendőrnek és elmondotta, hogy a szegény asszony sorra járja az üzleteket és mindenütt kétpengőssel fizet. A rendőr igazoltatta az asszonyt, aki Kocsárd Ferencnének mondotta magát. Közölte azt is, hogy nem egyedül járt értékesiteni a hamis kétpengősöket, hanem ifjabb Salamon József ügynökkel. A nyomozás során megállapitották, hogy Gajdos Teréz szakácsnő és ifjabb Gaál Antal munkás is tagja a bandának. A hamis pénzgyárat Becskó Mihály pincér lakásán rendezték be. — Becskó a szegedi börtönben ismerkedett meg a pénzhamisitásokról ismert Zelinka Istvánnal, aki kitanitotta és utasitásokkal látta el, hogyan kell megcsinálni a pénzhamisitógépet és milyen anyagot kell használni.

A letartóztatásba került hamisitók azon panaszkodnak, hogy csak ötven fillért kerestek egy kétpengősön.

Szétdarabolással fenyegetőzött, de a revolver előtt abbahagyta a zsarolást

Bene András vadházastársának leánya, Mezei Ilona bejáró volt Köves Vilmos debreceni lakosnál. Köves egyizben három pengőt visszatartott a leány béréből, mert egy zsibvásári ingóeladásból kifolyólag elszámolási differenciá támadt. Bár ez a visszatartás jogos volt és Mezei Ilona meg is mondta Benének, hogy már visszakapta a pénzt. Bene mégis többizben elment Köves lakására és követelte a pénzt. Igy volt ez a mult év julius 22-én is, amikor zörgetni kezdett, de nem engedték be, mire el kezdett kiabálni: Potya cseléd kell nektek, majd leütlek és szétdarabollak benneteket, ha nem fizettek. Köves ekkor a bezárt konyha ablakán keresztül revolvert rántott Benére és igy sikerült őt elzavarni. A törvényszék Bene zsarolás vétségének kisérletéért egyheti fogházra itélte. A debreceni tábla *Barankay* - tanácsa csütörtökön *Szirmay István* főügyész felszólalása után egyhónapi fogházra sulyosbitotta büntetését.

SZINHÁZ

A CSOKONAI SZINHÁZ MÜSORA:

Október 9-én, pénteken este: **Csárdás, Prömier bérlet. (Nagy operett bemutató).**

Október 10-én, szombaton este nyolc órakor: **Valaki járt itt.** Modern misztérium. Előadás előtt **Gömbös Gyuláról** emlékbeszédet mond **Rugonfalvi-Kiss István** egyetemi tanár.

Október 11-én, vasárnap délután: **Csárdás.** Rendes helyárakkal. — Este nyolc órakor: **Csárdás.** Modern nagyoperett.

Október 12-én, hétfőn este: **Csárdás (A bérlet).**

Október 13-án, kedden este: **Csárdás (B bérlet).**

—

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Pénteken prömierbérleten lesz a **szezon első nagy operettbemutatója,** a Budapesten eddig több, mint száz diadalmas előadást megért

Csárdás

A prömier a Csokonai-szinház népes operettegyüttesének legkiválóbb erőit sorakoztatja fel.

Jurik Ica most lép fel először nagy modern szubrettprimadonnaszerepben, **Jurik Julcsi** remek táncai eseményszámba mennek, **Szilassy László,** az új bonviván bemutatkozását nagy várakozás előzi meg.

Csárdás

humorát a **Sugár Mihály—Ihász Aladár—Herczeg László—Balázs János** pompás együttese adja, — kitűnő alakításokkal lesznek részesei az előrelátható nagy sikernek **Sármássy Miklós, Szabó László, Mihályfy Rózsi, Szilágyi Zsóka** és **Illyés Sándor.**

Csárdás

színes, mozgalmas beállítása **Ihász Aladár** rendezése, karnagy **Kardos István,** akinek **Illyés—Hidy—Bárány** vokáltercettje most mutatkozik be.

Ragyogó új díszletek, remek táncok!

—

Szombaton **Valaki járt itt...** mélyhatású modern misztérium, a komoly drámai siker. — Előtte **Gömbös Gyula** miniszterelnökről megemlékezést mond **Rugonfalvi Kiss István** egyetemi tanár.

KARDOSS GÉZA SZINIGAZGATÓ SZÉP SIKERREL KEZDTE MEG AZ EGRI SZEZONT.

Kardoss Géza szinigazgató új színtársulatával most kezdte meg Egerben hatheles szezonját. Zilahy „**Urileány**" vígjátéka volt a megnyitó darab. Tele nézőtér tapsolta az előadást, amely sikert hozott.

A kritika meleg elismeréssel ír a társulatról. Nagyon megdicséri Jatzkó Ját, Szilassy Ibit, Vadász Ibolyát, Bende Lászlót, Sólyom Győzőt. Ugyancsak nagy sikere volt az operettegyüttes bemutatkozásának a „**Pármai ibolya**" operettben, élén a kitünő hangú primadonnával, Hont Erzsivel.

NYOMTATVÁNYAIT a lapunkat előállító nyomdában TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.-nél rendelje!

Ciano gróf olasz külügyminiszter Berlinbe utazik

Róma, október 8. Hivatalosan jelentik, hogy **Ciano** gróf külügyminiszter a német birodalmi kormány meghivásának eleget téve, a közeljövőben Berlinbe utazik, hogy meglátogassa **Neurath** báró külügyminisztert. Németországi tartózkodása alkalmat ad egyuttal arra is, hogy a német birodalmi vezér és kancellár fogadja az olasz külügyminisztert s vele eszmecserét is folytasson.

Az osztrák pénzügyminiszter a leértékelés ellen nyilatkozott

Bécs, október 8. A pénzügyminiszter a csütörtök este tartott sajtóértekezleten ismertette az osztrák kormány álláspontját az egész Európát megmozgató valutakérdések tekintetében és többek között ezeket fejtegette:

— A szövetségi kormány abban az elhatározásában, hogy ragaszkodjék a schillingnek az aranyhoz való mostani értékviszonya fenntartásához, kényszerítő okok irányították. Ausztria, — amely nagymértékben a legkülönfélébb árúk behozatalára van utalva, nem teheti ki magát árforradalmi veszélynek, amelyet a valuta értékének a csökkentése jelenthetne. Az osztrák nép életszínvonalának értékcsökkentéséből folyó leszorítás súlyos szociális válságra vezetne, amiért a kormány nem vállalhatja a felelősséget. Ezenkivül a tőkeképződést sem szabad újabb bizalmi válsággal megzavarni.

A cseh képviselőház elfogadta a devalvációs javaslatot

Prága, október 8. Cseh TI. A kormány és a többségi pártok képviselői között csütörtökön lefolytatott tárgyalások megegyezésre vezettek, a csehkorona értékcsökkentésének kérdésében. A megegyezés szerint a csehkorona aranytartalmának legkisebb mértékét 30.21 miligrammban, legnagyobb mértékét pedig 32.21 miligrammban állapították meg, ami az eddigi aranytartalomnak 10.3 százalékkal, illetőleg 18.8 százalékkal való csökkentését jelenti. A törvényjavaslatot ebben a szövegezésben a képviselőház már mindkét olvasásban elfogadta, s igy a javaslat most a szenátus elé kerül.

A karcagi fogyasztási adókezelő agyonlőtte magát

Karcag, október 8. *Tóth Pál*, a város fogyasztási adó kezelője csütörtökön délután főbelőtte magát és azonnal meghalt. Tettét valószinüleg gyógyithatatlan cukorbetegsége miatt követte el. A városnál megindult az ilyenkor szokásos hivatalvizsgálat.

Megkezdték a hadikölcsönsegélyek folyósitását

Nem kell új kérvény

A belügyminiszteriumban megkezdték a hadikölcsönkötvénytulajdonosok idei segélyeinek a kiutalását. Erre az évre a költségvetésben 300 ezer pengővel felemelték a hitelkeretet és ennek következtében a legjobban rászorulók segélyét fel tudták emelni.

Régi sérelem volt, hogy csak ezer pengőn felüli jegyzőknek adtak segélyt, pedig vannak sokan kisemberek, akik érzékenyebben érzik meg annak a pár száz koronának az elvesztését, melyet hadikölcsönbe fektettek, mint a nagyobb cimletek birtokosai. Ennek a sérelemnek az orvoslására a belügyminiszteriumban tervbe vették, hogy összeirják azokat, akik ezer koronán aluli névértékü hadikölcsönt jegyeztek. Egy összeggel akarják megváltani ezeknek a kisembereknek a kötvényeit.

Az újonnan megkezdődött kiutalásokkal kapcsolatban figyelmeztetik az érdekelteket, hogy a kiutalás érdekében nem kell új kérvényt beadniok, mert ezzel csak késleltetnék a kiutalást. Arra is figyelmeztetnek mindenkit, hogy ne vegye igénybe a nála jelentkező ügynökök vagy egyesületek ajánlkozását a közbenjárásra, mert illetékes helyen úgy sem állnak szóba a közvetitőkkel.

A segélyezettek mindnyáján megkapják rövid időn belül a pénzüket.

A DREYFUSS-ÜGY MÁSA

Párisból jelentik: Frogé hadbiztost, akit 1934 novemberében kémkedés cimén ötévi fogházbüntetésre ítéltek, szerdán szabadonbocsátották a besanconi fogházból. Georges Frogé ellen az volt a vád, hogy a német kémirodának kiszolgáltatta a belfordi erődítményövezet ellátási terveit. A hadbiztos mindvégig hangoztatta ártatlanságát, de a súlyosan terhelő tanuvallomások alapján mégis kimondták a kemény ítéletet. A per lezárása után az elitélt Georges Frogé bátyja, Christian Frogé százados, a per több tanuját nyilvánosan hamistanuzással vádolta meg, amiért vizsgálat indult meg ellene. A védelem az ítélet kimondása után sem maradt tétlen és sikerült is különböző adatokat beszereznie, amelyek szerinte, minden kétséget kizáró módon bizonyítják Frogé teljes ártatlanságát. Valószinü, hogy az igazságügyi hatóságok is perdöntőnek találták a védelem által összegyüjtött újabb bizonyító anyagot, mert különben nem történt volna meg ga szabadonbocsátás. Az ügyet Franciaországban a második Dreyfuss-pernek nevezik.

TIZENHATEZER PENGŐS SIKKASZTÁSRA JÖTTEK RÁ EGY DUNÁNTULI KÖZSÉGBEN

Kaposvár, október 8. A somogykéthelyi körjegyzői hivatalban nagyszabásu sikkasztást fedeztek fel. Havel László adóügyi jegyző hirtelen megbetegedett, agyvérzést kapott. A marcali főszolgabiró által behelyettesitett jegyző az adókönyvekben különböző szabálytalanságokat vett észre, amiről jelentést tettek a marcali főszolgabirónak.

A jelentés után a főszolgabiró a vármegyei számvevőségtől szakértőt kért. A vármegyéről Ős József számtisztet küldték ki. Ős az adókönyvek átvizsgálása során megállapította, hogy Havel László éveken át meghamisitotta az adófőkönyveket és az ilyen módon eltitkolt pénzt megtartotta. Az eddigi vizsgálat eredménye szerint az elsikkasztott összeg körülbelül 16 000 pengő. Havel Lászlót felfüggesztették állásától. Azért nem tartóztatták le, mert agyvérzése miatt még nem lehet szállitani.

A PÉCSI EGYETEM DISZDOKTORI DIPLOMÁJÁT AZ ELHUNYT GÖMBÖS HELYETT ÖZVEGYÉNEK ADJÁK ÁT.

A pécsi egyetem bölcsészettudományi kara — mint ismeretes — **Gömbös Gyulát diszdoktorává szándékozott avatni és a karnak erre vonatkozó egyhangú határozatát a kormányzó már jóvá is hagyta,** az avatási diszközgyülés kitüzése csupán a miniszterelnök betegsége miatt késett. Időközben elkészült a díszes díszdoktori diploma is, amelyet most majd a temetés után az egyetem tanácsa küldöttségileg a miniszterelnök özvegyének fog átnyujtani.

A VIHAROS TENGEREN KIGYULLADT EGY HOLLAND HAJÓ

Marseille, október 8. A marseillei rádióállomás felfogta a »Marnix van Aldegonde« nevü holland gőzös segélykérő jeleit. A hollandi hajó azt jelentette, hogy Korzika közelében heves viharba került és a hajó fedélzetén komoly tüz ütött ki. A »Codrington« angol hadihajó és az »Atrathnaver« angol személyszállitó gőzös a veszélyben lévő hollandi hajó segitségére sietett.

Később érkezett távirat szerint a veszélybe került hajónak a reggeli órákban sikerült befutnia Ajaccio kikötőjébe. A hajó fedélzetén 25 főnyi legénység és 150 utas tartózkodik.

A REFORM TÁRSASÁG VACSORÁJA

A Reform Társaság tegnap este összejövetelt tartott az Angol Királynő éttermében, ahol a társaság baráti köréből mintegy nyolcvanan jelentek meg. A vacsorán **Juhász Nagy Sándor,** a Társaság elnöke tartott érdekes beszédet az emberszeretet és egyenlőség isteni eszméiről, amelyek az emberiség örök, nagy céljai. **Juhász** Géza javaslatára táviratilag üdvözölték a baráti vacsora résztvevői Bajesy-Zsiliuszky Endrét, akinek mára tervezett előadását a rendőrség nem engedélyezte s kifejezték azt a reménységüket, hogy rövid időn belül személyesen hallgathatják meg.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Özv. dr Baltazár Dezsőné már otthon van

Dr **Baltazár Dezső** püspök özvegye elhagyta a klinikát és már néhány nap óta lakásán tartózkodik. Állapota tenyegesen javult, úgyhogy most már a nap legnagyobb részét fent tölti. Teljesen járatlan és testi ereje naprólnapra növekszik. Legkisebb leánya, Éva állandóan mellette van, de természetesen a család többi tagjai is sokat tartózkodnak a beteg nagyasszony körül, akinek teljes felgyógyulása most már nem sok idő kérdése.

— **Egyetemi istentisztelet lesz** okt. hó 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Péterfia uccai egyházrész gyülekezeti termében, (Kálvin tér 5.) Igét hirdet dr Szabó Zoltán sárospataki theológiai professzor „Lelek atlétái" cimen.

— **Házasság.** Lukács Jenő okl. gépészmérnök és özv. dr Gál Zoltánné házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

— **A Fiú Felső Kereskedelmi Iskolát Végzettek Szövetsége**, folyó hó 10-ére szombatra az Angol Királynőben összejövetelt hirdetett meg. Ez az összejövetel a nemzeti gyászra való tekintettel elmarad.

— **A Debreceni Városi Dalegylet vegyeskarának** (alakulóban), összes k. jelentkezett és meghivott hölgy és férfi tagjait ezúton is felkérem, hogy ma, folyó hó 9-én, pénteken este félhét órakor a városi zeneiskola földszinti 1. számú termében, teljes számban és lehetőleg már is pontosan megjelenni sziveskedjenek. — Titkár.

— **A Vasútas MANSz-csoport,** folyó hó kilencedikén, pénteken délután hat órakor tartja ezidei első gyűlését. Szeretettel kérjük az összes tagokat, hogy minél többen jöjjenek el. Mint a múlt esztendőkben, úgy most is fogjunk össze mindannyian, hogy ne szenvedő, banem mosolygó arcokat láthassunk. Isten áldásával kezdjük el ezidei nagy munkánkat. Elnökség.

— **Az Istituto Italiano di Cultúra olasz nyelvtanfolyama.** A budapesti olasz kir. követség védnöksége alatt álló Olasz Kultúrális Intézet debreceni fiókja: az Istituto Italiano di Cultúra, Sezione di Debrecen, újra megkezdi a működését. Ingyenes tanfolyamokat rendez kezdők, haladók és társalgók részére, több csoportban. Ezeket a nyelvórákat délután 4 és 8 óra között tartják, hogy azokon az olaszbarát magyar közönség minél számosabban résztvehessen. A beiratások ellenben már folyamatban vannak, délelőtt 10—12 s délután 4—6 óra között az Istituto helyiségében, (Hatvan ucca 2. szám, I. emelet). Az egész évre szóló beiratási díj 2 pengő. A tanfolyam résztvevőinek és az egyéb érdeklődő látogatóknak olasz napilapok, folyóiratok és modern szépirodalmi termékek állanak rendelkezésükre. Nagyobbszabású évi programot dolgozott ki, amelyben a legkiválóbb olasz előadók szerepelnek, közérdekű tárgyakkal és világhirű olasz zenészek hangversenyeikkel, — amelyek a beiratkozott hallgatók részére díjtalanok. Évvégén a legjobb előmenetelt tanúsitott hallgatók könyvjutalomban és olaszországi ösztöndijban részesülnek.

x **A „Csalfa délibáb"** cimü rendkivül érdekes regény kapható a könyvkereskedésekben. Ára 80 f.

A Csokonai Szinház tagjai

Kőmives Sándor

Nagyon régen nem volt a Csokonai szinháznak ilyen behizelgően férfias, lágyan zengő szavú hős színésze. Mikor beszél, különösen finom rezdülésű hangjának muzsikája utánozhatatlan szép. Egyetlen szerepével meghódította a debreceni közönséget. Igaz, hogy ez a szerep maga is olyan, hogy hódítani kell vele. Valaki járt itt darabban ő játsza az Ismeretlent. És hogyan, de hogyan játsza. Holott csak a hangját, ezt a páratlanul érdekes hangot szinezi még szebbé, még fokozatosabban élményszerübbé. Valaha valamol még nagyon sokat fognak erről a hangról, hangszinezésről és játékról irni és beszélni.

Igy mondja el Kőmives Sándor eddigi élete történetét:

— A nagy felfordulások, háboru és forradalmak után nem tudtam elhelyezkedni régi hivatalomban, hát gondoltam, hogy majd addig, míg javulnak a viszonyok, elszinészkedem. Ugy látszik, hogy a viszonyok vagy nem javultak, vagy meggondoltam a dolgot, mert ime, még mindig színész vagyok, sőt minden bizonnyal az is maradok. A jelek szerint senki se kerülheti el a sorsát. Én tisztviselő voltam, arra a pályára készültem, holott minden ősöm, minden hozzámtartozó színész volt. Nagyapám annak idején talan éppen itt Debrecenben együtt szinészkedett Petőfi Zoltánnal. Annak idején a háboru után egy kicsi, alig hat tagu társulattal faluztunk. Simontornyáról indultunk el és ott játszottunk azt, amit lehetett, ahol éppen megfordultunk. Sok helyen megfordultam, sok helyen játszottam, remélem, hogy Debrecenben is olyan kedves emlékeket gyüjtök, mint eddigi életemben más városok deszkáin. Én különben nem vagyok ismeretlen Debrecenben, mert 1908-ban mint gyerek jártam itt először, amikor is kisvonaton rándultunk ki a Nagyerdőre. Azóta is igy élt bennem ennek a városnak a képe. Mint a Valaki járt itt darab Ismeretlenje mutatkoztam be s azt mondják, igy lettem ismerős. Adja Isten, hogy igy legyen. Dolgozni akarok, szerepeket akarok. Ez a vérem, ez a sorsom, multam és jövendőm...

sz. r. i.

— **Kerékpárlopások.** Németh László Varga utca 29. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki tegnap délben az Angol Királynő kapujából ellopta Solingen gyártmányú kerékpárját, melynek ülésén 5000 papirzacskó és egy táska volt fontos iratokkal. A kár 80 pengő. — Sóvágó Sándor pékmester Vigkedvü Mihály utca 8. szám alatti udvarára éjszaka ismeretlen tettes behatolt és Diadal gyártmányú kerékpárját ellopta. A rendőrség erélyes nyomozást indított a kerékpártolvajok kézrekerítésére.

— **Zárdába vonult egy gazdag házaspár.** Rómából jelentik: Egy Legrand nevü előkelő és rendkivül gazdag lyoni házaspár, amely a legelőkelőbb olasz családokkal közeli rokonságban áll, lemondva minden vagyonáról, belépett az egyik Torino melletti karthausi zárdába. Legrand Aviglianoban, felesége pedig egy Firenze melletti kolostorban él s a rend szabályai értelmében nem hagyhatja el soha a kolostor területét. Legrandt Maurin lyoni érsek személyesen szentelte pappá Firenzében. A felszentelés után Legrand atya Torinóba utazott s véglegesen bevonult szerzetesi cellájába, miután megkérte a lyoni bíboros érseket, hogy első papi áldását közvetítse volt feleségének utolsó üdvözletével együtt: „Viszontlátásra a menyországban". A bíboros a szertartás után azonnal a női kolostorba ment s ott ünnepélyes keretek között felszentelte Legrand volt feleségét, a szertartás után átadta volt férje áldását és közölte vele üzenetét.

— **Eltörte lábát a motorkerékpáros.** Téglás községben az úton előzni akart Winkler Mór szatócs, aki egy szekeret hajtott, de előzése nem volt szabályszerű és az utána haladó motorkerékpáros, Varga József beleszaladt a szekérbe. Felborult a gép és a motoros eltörte a jobb lábát. Winkler ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt indult meg az eljárás. A debreceni törvényszéken dr. Tokay tanácselnök csütörtökön tárgyalta az ügyet és a bizonyitékok alapján elitélte a vádlottat 10 pengő pénzbüntetésre.

— **Egy kartörésért 33 ezer pengőt követel.** Budapestről jelentik: Nyilas Jánosné 33 ezerpengős kártérítési pert indított a kincstár ellen azon a cimen, hogy a II. számú sebészeti klinika műtőtermében a kiömlött benzinfolyadékon elcsúszott és eltörte a karját. A kincstár a kereset elutasitását kérte, mert megállapitást nyert, hogy Nyilasné volt az aki a kötszeres kocsiról véletlenül leütötte a benzines üveget, de minden baj nélkül távozott a műtőteremből és a kötözőhelyiségből. Csak néhány perc mulva tért vissza, mert az operációs teremben felejtette kézitáskáját. Ekkor történt vele a baj. A tényállás megállapitása után dr Gáspár Mózes királyi törvényszéki bíró a felperest elutasította keresetével, annál is inkább, mert a kincstár méltányosságból a klinikai kezelést teljes egészében elengedte.

— **A debreceni Máv. Egyetértés dalegylet** értesiti a né. közönséget, hogy az okt. 10-ére hirdetett előadással egybekötött táncestély az országos gyász miatt október 24-én szombaton lesz megtartva este 9 órai kezdettel.

— **Összeomlott az állvány a vácrátóti templom épitésénél.** Vácrátótról jelentik. A templom épitési munkálatai közben az állványzat egy része összeomlott. Patkó József 21 éves bádogos, közel 10 méter magasságból lezuhant. Gerinctöréssel és súlyos belső sérülésekkel szállitották kórházba.

— **Vakmerő zsebtolvajlás a Csapó uocai gyümölcspiacon.** Kovács Istvánné Szappanos utca 9. szám alatti lakos zsebéből tegnap délelőtt tiz óra tájban ismeretlen zsebtolvaj kilopott egy fekete pénztárcát tiz pengővel és fontos iratokkal. A rendőrség nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

— **Szivrázkódás.** Bécsből jelentik: A törvényszéki orvostan az agyrázkódás mintájára bevezette a szivrázkódás fogalmát. Ájulási rohamok, szédülés és angina pectorishoz hasonló állapot jellemzik a szivrázkódást, amikor közvetlen sérülés nélkül éri káros behatás a szivet, például, amikor tompa tárggyal erős ütést mérnek valakinek a mellkasára.

A pénzdobálókat „falazó" házaspár összeverte a rendőrt

Ez év január 6-án a Csokonai és Csap ucca sarkán 8—10 ember pénzdobáló szerencsejátékot üzött a gyalogjárón. Közöttük állt Magosányi József, mig felesége falazott nekik. Egy járókelő figyelmeztette Selmeczi József rendőrfőtörzsőrmestert a játékosokra, akinek közeledtére Magosányiné intett a játékosoknak, mire azok elszaladtak. A rendőr figyelmeztette Magosányiékat, hogy egyszer ráfizetnek a falazásra: vigyázzanak. Magosányiné sértő kifejezések között válaszolta: Mit szólsz hozzá öcsém, ha nem vigyázunk. A rendőr be akarta kisérni a sértegetőző férfit is, mire az asszony ezt mondta: kisérje be a bankrablókat és trafikrablókat, kivetkeztetem rongyos fekete gunyájából! Majd Magosányi a zsebébe nyult, mire a rendőr kardját rántotta és készenlétbe helyezkedett, mire a férfi megmutatta, hogy nines nála kés. Ellenszegültek az előállitásnak, mindketten mellbelökték a rendőrt, szidalmazta az asszony megfogta a rendőr kardját is, majd hátulról ráugrott, cibálta, rugdosta. A rendőr segitségért telefonált és csak igy sikerült őket előállitani. Magosányit és feleségét, akik mindketten sulyosan büntetett előéletüek, hatósági közeg elleni erőszak vétségéért vonta felelősségre a biróság, a férfit 21 napi, az asszonyt egy havi fogházra itélték. A debreceni tábla **Barankay**-tanácsa csütörtökön ezt az itéletet helybenhagyta.

— **Ujrafelvétel során felmentették a kéthavi fogházra elitéltet.** Tarr Mária debreceni lakost a debreceni kir. törvényszék még a múlt év elején lopás miatt 2 havi fogházra itélte, mert állitólag 1934. évben a vele egy házban lakó háztartási alkalmazottal együtt, utóbbi szolgálatadójának különféle ingóságait ellopta. Vádlottársa a marasztaló itéletben megnyugodott, mig Tarr Mária ártatlansága tudatában a kir. itélőtáblához fellebbezett és kérte ártatlanságának bizonyitására több tanunak a kihallgatását, azonban a királyi itélőtábla a bizonyitáskiegészitési inditványt elutasította és a királyi törvényszék itéletét indokai alapján jogerősen helybenhagyta. A 2 havi fogházat kiszabó jogerős itélet ellen vádlott a kir. törvényszékhez újrafelvételi kérelmet nyujtott be védője, dr Neufeld Ferenc útján és kérte ártatlanságának igazolására több tanú kihallgatását. A törvényszék ezt elrendelte s a jogerős itélet végrehajtását felfüggesztette. Majd elrendelte az ügyben az újrafelvételi nyilvános tárgyalást, ezt követőleg az ügy főtárgyalását mely a tegnapi napon tartatott meg. A főtárgyaláson az újrafelvételi inditványban megjelölt tanúk kihallgatása után a kir. törvényszék vádlottat bizonyiték hiányában felmentette. — Az itéletben a kir. ügyész is megnyugodott és igy a felmentő itélet jogtrőssé vált.

Kérje minden üzletben KLEIN GÉZA jóizü kenyerét Árpád tér 13. Telefon: 28—34.

Baromfilopás. Horváth Sándorné Dembinszky utca 26. szám alatti lakosnak az udvaron levő tyukólját feltörve ismeretlen tette nyolc tyukot ellopott. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **Ellopták a cimtábláját.** Csapos János Csapó utca 84. szám alatt lakó tüszeres feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az üzlete felől ellopta másfél méter nagyságú, egy méter széles cimtábláját.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a szél általában gyengült, de a nyugati megyékben még mindig igen erős. A hőmérséklet az erős borulás és eső miatt alig emelkedett 5—7 fok felé. Eső mindenütt volt, de 10 millimétert meghaladó csapadékot nem jelentettek. Dobogókőn eső, a Kékesen pedig hó eset. A hóréteg a Dobogókőn 8, a Kékesen 21 milliméter Budapesten este kilenc órakor a hőmérséklet 5 C fok, a tengerszínére átszámított légnyomás pedig 757 mm, mérsékelten emelkedő irányzattal.

Időprognózis: **Élénk szél, sok helyen még köd, eső, a hegyekben havaseső, havazás. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.**

Egy névtelen levél következménye

Ez év február hó 10-én N. N. aláírással névtelen levél érkezett a debreceni rendőrkapitányságra, amelyben a levél író Podzoray Jánosnéról azt állította, hogy feslett életmódot folytat. A névtelen levél alapján sok kellemetlensége volt Podzoraynénak. A névtelen feljelentés után Podzorayné nyomozni kezdett és a szálak egyik haragosához, **Kovács Máriához** vezettek. Kovács Mária a rendőrségen bevallotta tettét és átadták az ügyet a debreceni kir. ügyészségnek.

Ez ügyben csütörtökön délelőtt volt a debreceni kir. járásbíróságon tárgyalás, dr **Kerekes Ernő** büntetőjárásbíró előtt.

A vádlott Kovács Mária vallomásában előadta, hogy bűnösnek érzi magát, mert régebben ő is ugyanezt tette ve-

— Azért jelentettem fel a sértettet lem. Az egész bosszú műve, mert kellemetlenséget akartam neki szerezni. A levélben állított vád nem igaz, arról nem győződtem meg. A sértett asszony nagyon haragszik rám, mert az ura otthagyta és velem él. Ő is nagyon sokat kellemetlenkedett nekem. A feljelentés alapján vették el tőlem a vasúti arcképes igazolványomat is.

— Hogy mert maga ilyet állítani volt barátnőjéről, ha nem győződött meg annak valódiságáról — kérdezte a bíró.

— Asszonyi bosszú ez — felelte a vádlott.

A bíróság nem hozott ítéletet a perben, mert **hamis vád miatt áttették az ügyészséghez, amit a vádlott megköszönt.**

— **Bosszú miatt bénára harapták az ujját.** Horánszky Lajos mészáros ez év tavaszán egy éjszaka két nő társaságában ment a Miskolcon levő Szinva hídján keresztül. Útközben megszólította az arra menő Dopsony Mátyást: tessék csak egy kicsit megállani. Majd arcon ütötte Dopsonyt, aki erre leteperte támadóját a folyó hídjára. A mészáros eközben úgy beleharapott a férfi bal mutatóujjába, hogy csont elhalás következett be a hosszú ideig tartó gyógyulás után. Horánszkyt emiatt súlyos testisértés vétsége címen vonta felelősségre a bíróság. — Megállapítást nyert, hogy az eset alkalmával italos volt és bosszúból követte el tettét, mert Dopsony korábban megszégyenítette egy nő előtt. Ezért az elégtételért négyhónapi fogházra ítélték. Ezt az ítéletet a debreceni tábla csütörtökön helybenhagyta.

FÉRFI, NŐI RUHÁIT szárazon vegyileg tisztítja LENGYEL, Csapó u. 24. Batthyányi u. 1.

Vagonba ólmoztak két debrecení potyautast

Iványka-Tóth András 19 éves kárpitossegéd és *Seres Lajos* 20 éves napszámos Debrecenből gyalog indult Budapestre munkakeresés végett. Püspökladánynál már alaposan elfáradtak, elhatározták, hogy vonatra ülnek. Az állomáson egy tehervonat vesztegelt útrakészen. *Észrevétlenül egy üres teherkocsiba másztak, az ajtót behúzták, nehogy észreveggyék őket. Karcagon átvizsgálták a kocsikat s leólmozták.* A teherkocsit Szolnokon berakás céljából az átmeneti raktárba tolták. Amikor árut akartak belerakni, természetesen ráakadtak a két megrémült potyautasra, akik azt hitték, hogy Pestig viszi őket a vonat. Mindkettőjüket előállították a rendőrségre, megindult ellenük az eljárás.

— **Éjjeli zenét adott, — szívenlőtte magát.** Szombathelyről jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le az elmúlt éjszaka Vasváron. Leidig Ferenc 19 éves borbélysegéd reménytelenül szerette a község egyik legszebb leányát. Tegnap nagyot mulatott bánatában, azután elvitte a cigányt a leány ablaka alá, hogy ott éjjeli zenét adjon. A zene hangjaira azonban nem nyilt meg az ablak, mire a szerelmes borbélylegény előrántotta revolverét és szívenlőtte magát. A golyót elterelte a borda és közvetlenül a szív fölött hatolt be a testbe. A szerencsétlen borbélysegéd haldokolt mikor a kórházba szállították.

— **Az északsarki plébános a pápánál** Rómából jelentik: Gerard atya, az Északi sarkhoz legközelebb eső egyházközség plébánosa, most kihallgatáson jelent meg a pápánál. — Az Ön élete nagyon nehéz lehet kedves fiam, — mondotta a pápa Gerard atyának. Milyen terjedelmü a parókia? 140,000 négyzetkilométer. Minden 960 négyzet kilométerre esik egy lakos. — És hogyan hirdeti ott a hitet? — Csak a „nappali" hónapokban folytathatok missziós munkát. Három hónapig minden évben teljes sötétségbe borul a parókiám. Ezután Gerard atya sarkvidéki növényekből összeállított gyűjteményt adott át a pápának.

— **Gyermeket szült egy 74 éves asszony.** Az Eszék melletti Martinac községben egy Sipos Anna nevű asszony életének 74-ik évében egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az eset óriási feltünést keltett az egész környéken és orvosok is csodájára járnak a különös esetnek. A gyermek kitünően fejlett és az anya is jól érzi magát. A legkülönösebb az, hogy az anya a szülési fájdalmak jelentkezéséig nem is tudta, hogy áldott állapotban van. A gyermek születése legnagyobb örömmel a 80 éves apát töltötte el, aki rendkivül vig és boldog volt.

— **Kétmillió pengő egy kutya értéke** Londonból jelentik: 3061 kutya látható a nagy kutyakiállításon, mely tegnap nyilt meg a londoni kristálypalotában. 83 faj van képviselve. Az összes kiállított kutyák értéke százezer font, (körülbelül 2 millió pengő). Van olyan kutya, amelyért háromezer font, (körülbelül hatvanezer pengő) is elkérnek. A kutyaszépségek gazdái között több mint kilencezer font, (körülbelül 180 ezer pengő) értékü arany- és ezüstdíjat osztanak ki.

— **Bajt okozott az özvegyasszonynak az eltüzelt faanyag.** Özv. Lénárt Sándornénak haszonélvezeti joga volt egy Mikepércsi úton levő házban. Mivel fiával, Lénárt Sándorral együtt lebontották az ott levő rozoga istállót és a faanyagot eltüzelték, fejenként 25 pengőre ítélték őket, sikkasztás vétsége címen. A debreceni tábla csütörtökön megállapította, hogy az eltüzelt anyag épletanyaga már használhatatlan volt és tíz pengő értéken alul tüzeltek el belőle, ezért a cselekményt tulajdon elleni kihágásnak minősítette, mindkét vádlottat öt pengőre ítélte, de az özveggyel szemben ennek a végrehajtását felfüggesztette.

— **A román királyhoz irt levelet egy tönkretett magyar cipész.** Marosvásárhelyről jelentik: Lénárth Károly marosvásárhelyi cipészmester ellen több izben foganatosítottak adóvégrehajtást Lakásán nem maradt egyéb bútor, mint két ágy, amely az ő, a felesége és 14 éves leánya fekvőhelyéül szolgált. Elvitték az asztalt is, ezért egy faláda mellé ült le a kis család, hogy szükös ebédjét elfogyassza. A napokban megint megjelentek a végrehajtók, elhurcolták az értéktelen deszkalapot is, amelyet a ládára helyeztek asztallapnak. Elvitték a két megmaradt ágy közül az egyiket, így egyetlen ágyban kellett eltölteniök az éjszakát. A végrehajtók meg is fenyegették Lénárthot, hogy megakadályozzák a munkavállalását, bosszúból, mert a megsanyargatott család érdekében többször szót emelt a magyar sajtó. Lénárth Károly végső elkeseredésében most érdekes lépésre határozta el magát: megírta felháborító esetén egy levélben és a levelet elküldte a király kabinetirodájának.

— **Elitéltek, mert százötvenhét libát vásárolt és négyszázhetvennégy pengővel maradt adós.** K. Szabó Márton baromfikereskedő ellen hétrendbeli sikkasztás vétsége címen indult eljárás a hajdúböszörményi járásbíróság előtt. A kereskedő ugyanis 1934. évi karácsonya előtt a gazdaasszonyoktól összesen 157 libát vásárolt, de csak néhány pengőt fizetett, a többit néhány nap mulva ígérte. Ezt azonban nem tette meg és összesen 474 pengő 90 fillérrel adós maradt a hét asszonynak. Emiatt négyhónapi fogházra ítélte a bíróság. A debreceni tábla csütörtökön tárgyalta ügyét, ahol a vádlott előadta, hogy most testvére baromfikereskedésében alkalmazott. A tábla helyben hagyta az alsófokú ítéletet, mert tőke nélkül akart ilyen nagy üzletet lebonyolítani és nem állott szándékában a fizetés, az összeggel ma is tartozik. Az ítélet jogerős.

— **Meghalt egy híres 107 éves román halász.** Bukarestből jelentik: A brailai kórházban meghalt 107 éves korában Janku Stroe halász, aki úgy ismerte a Duna deltáját és a torkolatnál elterülő mocsarakat, mint senki más.

— **Elmúlatta a sikkasztott pénzt —, súlyosbító körülmény.** Néhány napja ezelőtt Gyöngyösön az egyik kávéházban feltünően költekező, mulatozó fiatalemberre lettek figyelmesek a detektívek. Igazolásra szólították fel és akkor a fiatalember elmondotta, hogy Hajdú Endrének hivják, egy budapesti terménykereskedő cég 28 éves tisztviselője. Elmondotta még azt is, hogy a cégtől 3500 pengőt elsikkasztotta, az összegből nyomasztó adósságait törlesztette, a többi pénzt pedig vidéki városokban elmúlatta. Vallomása után letartóztatták, és ma sikkasztással vádolva került Gamberszky Guidó dr törvényszéki bíró elé. A bíróság előtt a fiatalember töredelmes beismerő vallomást tett, csak arra nem volt hajlandó válaszolni, hogy miért követte el a tettét. A tanúkihallgatások után a tisztviselőt jogerősen tizhónapi börtönre ítélték. Az ítélet érdekes indokolása szerint a bíróság súlyosbító körülménynek vette, hogy az elsikkasztott összeg nagyrészét elmulatta.

Gyászrovat

Özv. Nagy Antalné m. kir. eg. tanácsos özvegye hosszas betegség után elhunyt. Temetése f. hó 9-én, pénteken délután fél 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Gyászolják **gyermekei: dr Somogyi Zoltánné** férjével, dr Nagy Gyeza nejével és a kiterjedt rokonság. Minden külön értesítés helyett.

UJABB RULETKLUBOT LEPLEZTEK LE PÉCSETT.

Pécs, október 8. A titkos rulettklub leleplezésével kapcsolatban a rendőrség tovább folytatja a nyomozást és megállapította, hogy nemcsak egyetemi hallgatók és áldiákok játszottak az albérleti klubban, hanem ismert pécsi és környéki ügyvédek és orvosok is. A rendőrség ezek ellen is megindította az eljárást. A nyomozás során kiderült, hogy ez a rulettklub nem egyedül „dolgozott". A Kisfaludi utca egyik házában ugyancsak tiltott szerencsejáték folyt. A rendőrség a legerélyesebb eszközökkel teljesen meg akarja tisztítani a várost ezektől a játékbarlangoktól.

— **A csapóuccai egyházrész mese-operet előadása október hó 10 11 és 12-ike helyett, október hó 17 18 és 19. napjain lesz megartva.**

— **A MEFHOSz felhivja az egyetemi** és főiskolai hallgatók figyelmét a Csokonai Színház folyó hó 10-iki előadására, mely előtt Rugonfalvy-Kiss István egyetemi ny. r. tanár a MEFHOSz senior elnöke tart kegyeletes ünnepi beszédet a nemzet nagy halottjának a történelmi jelentőségéről. Az ünnepi előadásra kedvezményes jegyigénylések a MEFHOSz szerveinél.

— **A lopással gyanusított Nagy Ferenc kormányfőtanácsos ügyében megszüntették az eljárást.** Budapestről jelentik: Hónapokkal ezelőtt az a gyanú merült fel Nagy Ferenc kormányfőtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag ellen, hogy a főváros köveit használta fel háza építésénél. Az ügyben ma tűzött ki tárgyalást Jakab Ernő budapesti büntetőjárásbíró. A tárgyalás megnyitása után a főváros képviselője bejelentette, hogy miután a várost kár nem érte, nem kiván sértettként szerepelni. Erre dr Angyal Ernő védő kérte az eljárás megszüntetését. Dr Mosonyi Sándor ügyészi megbizott bejelentette, hogy a gyanú szerint Nagy Ferenc 200 mázsa követ eltulajdonított. Ennek a kőnek az értéke negyven pengő. Ez kimeriténé a lopás vétségét, tekintettel azonban arra, hogy időközben elévült, a vádat elejti. — Azon a címen is elejti az ügyész úr a vádat — kérdezte az ügyvéd — mert mint a főváros képviselője mondotta a várost kár nem érte, tehát lopás nem történt és sértet sincsen? Én elévülés címén ejtem el a vádat — válaszolta az ügyészi megbizott, mire a bíróság megszüntette az eljárást.

— **A vonat elütötte az igáskocsit, a földmüvest elutasitották a Máv. elleni kártérítési keresetével.** Idősb Günther Mihály földmüves kártérítési pert inditott a MÁV ellen, mert igáskocsiját a vonat elütötte és azt teljesen összeroncsolta. A járásbíróság megállapitotta a MÁV kártérítési kötelezettségét, a törvényszék azonban az itéletet megváltoztatta és a keresetet elutasitotta. Megállapitást nyert ugyanis, hogy ahol a baleset történt, a MÁV figyelmeztető táblát helyezett el azzal a szöveggel: Vigyázz, ha jön a vonat! Ezt a figyelmeztetést a felperes kocsisa nem vette tudomásul és igy az ő vigyázatlansága okozta azt a kárt, amelynek megtérítését követeli Günther. A per adatai szerint a kocsisnak módja és ideje lett volna az igáskocsit megállitani és ezzel elkerülhette volna a balesetet.

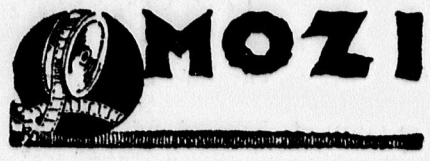

Bulyba Tárász

Sajtóbemutató a Vígszinház mozgóban.

A Bulyba Tárász híre több mint egy éve terjedt el Magyarországon, — amikor a híres rendező vezetésével a Hortobágyon és Sárospatakon, ezer magyar statiszta közreműködésével megcsinálták a külső felvételeket. A többmilliós film most megérkezett a Vígszinház mozgóba és a kritika csak elragadtatás hangján szólhat erről a lenyügöző, monumentális alkotásról. Gogoly klasszikusan szép regénye amerikai méretekben és kiállítással, de az európai szellem legtökéletesebb műveszetével vált életté a vásznon. Benoit, a kiváló francia iró személyében, verbeli művész írta filmre a regényt s arról, hogy a hamisítatlan orosz élet jelenjen meg a vásznon, Granovszki, a zseniális rendező gondoskodott, aki ezzel a rendezésével a legnagyobbak közzé emelkedett.

A film olyan gazdag szebbnél-szebb jelenetekben, hogy nem tudjuk mit emeljünk ki: a kozáktábor mesterien megrendezett vad, érdekes életét, az öreg hetman, Tarasz Bulyba alakját, melyet döbbenetes művészi erővel, a színészi teljesítmény csúcspontján állít elénk Harry Baur, aki ilyen tökéletes egy szerepében sem volt. Ahogy táncol, duhajkodik, harcol, ellágyul, amikor leszámol áruló fiával, a dúrva merev arcon sírnak a vonások, de a revolvert tartó kez nem reszket, vagy a végső haldoklási jelenetet, mely a legmegkapóbb, legremekebb drámai alakítás. A francia színészgárda ebben a darabban is csodálatos. Kevés darabban láthatunk ennyi kitünő színészt együtt.

A Bulyba Tárász az utóbbi évek legszebb produkciója, nagy közönségsikere lesz. **(k. i.)**

OKTÓBER

MAGYAR SZEMLE

A szerkesztőbizottság elnöke
BETHLEN ISTVÁN GRÓF

Államterület és népiség — RÓNAI ANDRÁS
Ausztria a kiegyezés után — FREY ANDRÁS
Spanyol néplélek — NELLER MÁTYÁS
Németség és protestantizmus — RÉVÉSZ IMRE
A középiskolai tanárság — KERECSÉNYI DEZSŐ
Németh László, vagy az ifjúság vezetése — SZEKFŰ GYULA
Gyümölcsészetünk megújhodása — RAPAICS RAYMUND
Közüzemi problémák Budapesten a szanálás után — RUISZ REZSŐ
A vallásos elem korunk zeneművészetében — HAITS GÉZA
Magyar kisebbség Jugoszláviában — FEKETE LAJOS
Egyetemi hallgatók olvasmányai — KENYERES IMRE

Szerkeszti SZEKFŰ GYULA

MAGYAR SZEMLE TÁRSASÁG
Budapest, Vilmos császár-út 26

ELŐFIZETÉSI ÁRA
ingyen „Kincsestár"-kötettel
évi 9 pengő 60 fillér

— **A has gyakori teltsége**, a rekesz erősebb feltolodása, májtájéki tájdalmak, emésztési nehézségek, gyomor bélhurut és sárgaság a természetes **Ferenc József** keserűvíz használata által megszüntethetők s az agy, a szem tüdő, vagy szív felé irányúló vértódulások ellensúlyozhatók.

Megvadult lovak a piaci árusok közé rontottak a szekérrel a Rákóczi uccán

A szekér tulajdonosa a lovak közé esett a szekér keresztül gázolt rajta

Tegnap reggel valamivel nyolc óra előtt egy szekeret hajtott Erdei János gazdálkodó, Rákóczi utca 15. sz. alatti lakos a Rákóczi utcán fel a Csapó utca felé.

A szekér üres hordókkal volt megrakva. A Rákóczi utcán a kövezeten egy döccenőnél

leesett egyik hordó a szekérről és nagy robajjal szerteszéjjel ment. A zajtól a lovak megbokrosodtak és elragadva a szekeret, vad vágtatással törtek előre. Erdei János kétségbeesetten iparkodott visszatartani a szilaj állatokat s felugorva az ülésen igyekezett viszszarántani a gyeplővel a lovakat.

Azonban olyan szerencsétlenül billent meg, hogy leesett a szekérről a lovak közé és a szekér átment rajta.

A vészesen vágtató lovak egyenesen a piaci árusok közé rohantak, akik portékáikat otthagyva fejvesztetten menekültek.

Értesítette a posztoló rendőr a mentőállomást is, ahonnan nagyszámú legénység ment ki a megvadult lovak megfékezésére. Ekkorra azonban az egyik ló a sikos járdán megcsuszott, elesett s könnyen meglehetett állítani.

Erdei János homlokán és karján szenvedett súlyos sérüléseket. A mentők részesítették első segélyben.

Kitünő könyv jelent meg a mindennapi angol tanulásra

Akik az angol nyelvet tanulják, tapasztalhatták, hogy ha megértik is már a regényeket, nem igen tudnak beszélgetni angol anyanyelvüekkel, különösen nem a köznapi dolgokról. Ismerik a művészet és irodalom szókincsét, de nem birják a minden napi élet szavait, képtelenek helyesen kifejezni magukat, ha az élet elemi szükségleteiről van szó.

Most az angolul tanulók olyan könyvet kapnak, amely biztosan széles körben kelt örömet. Edna S. Benedict és Edith Haasz nagyszerü kis munkát állitottak össze, amelyből megtanulhatjuk az élő angol nyelvet. A könyv nem tételez fel többet a tanulóról, mint hogy a nyelv legelemibb ismereteivel rendelkezik. Ez is nagy előny, mert a legtöbb angol könyv írója abba a hibába esik, hogy feltételezi a könyv olvasójáról, a tanulóról, hogy sokat tud. A könyv szókincse a közönséges, mindennapi élet anyagát öleli fel, összefüggő, logikus cselekményekkel folyó fejezetekre oszlik. Bármely koru egyén érdeklődéssel olvashatja. Nagyon jó segítség a könyv végén levő szótár, amelyben megtalálhatunk az olvasmány sorrendjében úgyszólván minden szót, amelyet nem tudunk. — A könyv címe: „Everyday life in conversation", angol beszélgetések a mindennapi életből. Ez a munka is, mint az ujabbkori legnagyobb angol könyvek dr. Vajna György és Társa kiadása és mindenütt kapható.

A BOCSKAI A PHÖBUS ELLEN

A Bocskai ma, pénteken utazik Budapestre és szombaton délután játszik a Phöbus ellen. A csapatot Szappanos elnökségi tag és Opata Zoltán vezeti. A Bocskai csütörtökön is tartott könnyebb edzést és a következő 12 játékos utazik Pestre: Vargha, — Vágó, Janzsó, — Palotás, Gyulai, Belesik, — Hevessy, Berecz, Teleki, Takács, Hajdu, tartalék: Finta.

A sérült Boross helyett Gyulai játszik, mig Takács hosszu idő után most játszik először sérülése óta. Ha Teleki nem lenne fitt, akkor Finta állana készenlétben, de akármelyik csatár helyett ő ugrana be.

EGY PERC SZÜNET GÖMBÖS MINISZTERELNÖK EMLÉKEZETÉRE

A magyar sportnak is nagy halottja vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök, nemcsak lelkes támogatója volt minden sportágnak, de maga is kitünő vivó, céllövő, lovas, sőt fiatal korában jó futballista is volt.

A Labdarugó Szövetség rendeletére vasárnap minden mérkőzés első félidő 20. percében egy perces gyászszünet lesz s ezenkivül a csapatok fekete gyászkarszalaggal játszanak vasárnap. Igy adózik Gömbös Gyula emlékének a labdarugó sport.

Az Országos Testnevelési Tanács gyászülést tartott szerdán és elhatározta, hogy vándordijat alapit Gömbös Gyula emlékére.

A vasárnapi mérkőzések játékvezetői: Debrecenben: Textil—Nagykállói SE Buttkay; DEAC—NyKISE Takács; DVSC—Bihari Turul dr Csaba; Villanygyár—NyAFE Schvéd; Karcagon: Move—NyVSC dr Thomas; Nyiregyházán: NyTVE—P. Máv. dr Nagy Zsolt; Mátészalkán: MTK—DKASE Földes. — II. osztályban: DEAC II.—DMTE Piller; Polgár: PIAC—MTVE Gutfreund; Berettyóujfalu: BUSE—Derecskei Move Kovács L. — Ijusági: Rákóczi—DKASE Váradi; Téglaskert—DEAC ifj. dr Kiss.

NÉGY MÉRKŐZÉS EGYMÁSUTÁN A VASUTAS PÁLYÁN

Ritka bő és szép sportprogramban lesz része a debreceni közönségnek vasárnap a Vasutas pályán, olcsó belépőjegy ellenében négy érdekes, izgalmas mérkőzést láthat, négy debreceni csapatot, amelynek ellenfele négy erős vidéki csapat. A Textil a Nagykállói SE, a DEAC a Nyiregyházi KISE, a DVSC a Bihari Turul és a Villanygyár a Nyirbátori AFE ellen játszik a bajnoki pontokért s minden mérkőzésnek nagy jelentősége van. Reggeltől estig láthat mérkőzést a közönség s remélhetőleg kedvező időben.

PÉLDÁTLAN VÁD A ROMÁN VÁLOGATOTT MAGYAR KAPUSA ELLEN.

Nagyvárad, október 8. A labdarugó szövetség vizsgálatot indított **Dávid** nagyváradi magyar játékos, a román válogatott kapusa ellen — aki mint ismeretes — a magyar—román válogatott labdarugó mérkőzésen csupán az első félidőben játszott, mert ekkor a szövetségi kapitány kicserélte. A vád szerint **Dávid készakarva adott okot arra, hogy a szövetségi kapitány leváltsa, mert tudta, hogy az őt leváltó kapus nem képes védeni a magyar gólokat.** A példátlan vád, amelyet csattanósan megcáfol maga a tény, hogy **Dávid egyetlen gólt sem kapott**, nemcsak labdarugó, hanem széles társadalmi körökben is óriási felhűnést keltett.

—

SPORTFELHIVÁSOK.

Felkérem a DMTE összes játékosait, hogy ma este pontosan félnyolc órakor szakosztályi ülésen megjelenni szíveskedjenek. — Intéző.

A Textilgyári Sport Club ma este félnyolc órakor a Piac ucca 9. szám alatt levő helyiségében, szakosztályi ülést tart. Kéri a játékosok pontos megjelenését.

A DKASE első és ifjúsági csapata, ma este 8 órakor az Utazók helyiségében szakosztályi ülést tart. Kérem a játékosok pontos megjelenését. Intéző.

39.682—1936. B. sz., Hirdetés. Az 1936 évi Dénes-napi vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodó vásár október hó 18-, 19- és 20-án lesz. A vásári árusításban érdekelt helybeli iparosok és kereskedők az árusitási helyük kijelölése végett iparjogosítványukkal és az előző vásári helyfoglalási engedélyével az alulirott hatóságnál (Kossuth ucca 20. szám, földszint 28-as számu szoba) 1936 október hó 12-, 13-, 14-én jelentkezzenek a hivatalos órák alatt, annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén részükre hely nem biztosítható. A vidéki iparosok és kereskedők pedig október hó 15- 16- és 17-én jelentkezhetnek ugyanott. A vásárok és nyilt piacok tartása tárgyában alkotott 31-316.401—1903. bkgy. sz. szabályrendelet 5 és 11 paragrafusai alapján a vásári rend fenntartása érdekében a fentirt napon kezdődő kirakodó vásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontja október hó 17-én déli 12 órában állapittatott meg. A jelzett időpont előtt árusító helyet elfoglalni és sátrat verni nem szabad. Debrecen, 1936. október hó 3. **Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint I. fokú iparhatóság.**

Hirdetmény.

A nagyerdei III. sz. villában egy földszinti két szobás lakás november hó 1-től kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. em. 38. sz. helyiségében a hivatalos órák alatt. **Polgármester.**

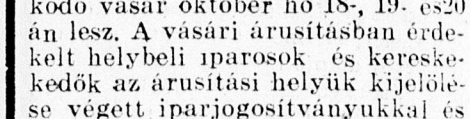

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet: Rozs októberre 14.03—14.05, márciusra 14.48—14.50. Tengeri májusra 11.84—11.85.

Készáruüzlet: Búza tiszavidéki 77 kg-os 17.15—17.40, 78 kg-os 17.30—17.55, 79 kg-os 17.50—17.70, 80 kg-os 17.60—17.80, felsőtiszai 77 kg-os 17.00—17.20, 78 kg-os 17.15—17.35, 79 kg-os 17.35—71.50, 80 kg-os 71.45—17.60.

Rozs 13.65—13.85, tak. árpa elsőrendü 12.50—12.80, középminőségü 12.10—12.40, sörárpa kiváló 18.00—19.00, prima 16.25—17.5, sörárpa 15.00—16.00, zab elsőrendü 16.00—16.15, középminőségü 15.75—15.90, tengeri 12.60—12.80.

APRÓHIRDETÉSEK

Házasság

44 éves,
nyugdíjas, 8000 pengős ingatlannal nősülne, 35 42 év körüli családtalan, biztos egzisztenciáj nővel. Levelet a kiadóba „Őszinte" jeligére kéri. 650

Levelezés

ISKOLAI *kézimunkák tervezése* SABLONOK *készítése* ELORAJZOLASA *legolcsóbban* PIKO *gobelintestőnél.* MILÓS u. 50.

Gyermek mackó öltöny
3·96
HAVAS
Harisnyaház
Bádogos u. 1.

„BAGOLYVÁR"
vendéglőben, budai kis kocsmák hangulata. — Polgári árak. Hid ucca 14. szám. Telefon: 19—31 szám.

Figyelem!
Sok a pénze, akkor már most vásároljon könyvet karácsonyra, mesés olcsón, leszállított árban, **Springer** könyv, s papír-, fotoszaküzletében. Ferenc József út 38. szám. Telefon szám 30—57.

Nyomozó iroda

Magánnyomozó iroda
Szabó nyug. detektiv a legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál, Kigyó ucca 57. sz., vidéken is. 1383 10. 20

Magánnyomozó
Gálócsy, Varga ucca 25. rendőrségi és évtizedes magángyakorlattal, megfigyel, informál, nyomoz bárhol. 169 10. 16.

Alkalmazást nyer férfi

Keresek
azonnalra egy jó fejőtehenészt és egy mindenes kocsist, tanyára, csakis hónapos, magának. Jelentkezni Piac ucca 75., első emelet, ügyvédi iroda. 1576 vv.

Kocsist,
igáslovakhoz, nőtlent s bentkosztost, hosszú bizonyítvánnyal, vidéki tanyára azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 600

Trafikba
300—400 pengő kaucióval, nő, vagy férfi felvétetik. Cim a kiadóban. 681

Borbélysegédet
jó munkást felveszek, Barna, Csapó ucca 1. 676

Borbélysegéd
jó munkás felvétetik, Hatvan ucca 61. sz. 682

Elsőrendű
nagymunkás felvétetik Frank József és Testvére. Piac ucca 46. 683

Jó munkás
fodrászsegédet felveszek, Böszörményi út 99. szám. 693

Fodrászsegéd,
kisegíteni felvétetik, — Hencz fodrász, Csap u. 3. szám. 700

Borbélysegéd,
jó munkás, állandó munkára felvétetik, Pozsonyi út 20-B. 701

Kifutót
és bejárónőt azonnali belépésre felveszünk — Rácz Testvérek, Timár ucca 52. szám. 705

Rendszerető
megbizható, lehetőleg gyermektelen házaspár padlózott pinceszoba és konyhát kap, világitással, aki egy személy körül felmerülő teendőket elvégzi. Papp, Városi Takarékpénztár 8—2 óráig. 1 vv.

Erősebb
fiút, vagy leányt, hidegebb időben is állandó munkára felveszek, — Tóth kötélgyártó, Kossuth ucca 22. 707

Alkalmazást nyer nő

Egy
mindenes bejárónő azonnal felvétetik, Rákóczi ucca 9. sz., étkezde. 688

Huszonnégy
évet betöltött szobaleányt felveszünk. Jelentkezés délelőtt 10—11 óra között. Cim a kiadóban. 686

Alkalmazást keres nő

Deutsches
fräul in sucht Stelle zu 1—2 Kinder Aufragen: Grete Wurger, Jókai u. 10. 634

Ajánlat

Orát
pontosan javít jótállással. Uj óra olcsón kapható. Borbély Gyula, Kossuth 4. 1131 10. 16

Legszebb férfi SZÖVETEK
3 méteres maradékokban is elismerten legolcsóbban
GABÁNYI nál PIAC-U. 1.
Jókai, 457—I—10.

Férjem elhalálozása
folytán a kályhásipart továbbra is minden fennakadás nélkül, öcsém szakszerű vezetésével továbbra is folytatom. Szives támogatást kérve továbbra is, Tisz telettel özv. Gschmeidy Jakabné, Timár ucca 17. szám. Telefon: 13—41. sz. 1599 1. 4.

Cipőszükségletét
legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezheti be. Női, férfi, gyermek, duplatalpu vadászcipők nagy választékban Dégenfeld-tér 11 szám. 1638 vv

Cserépkályhák
átrakását, tisztítását a legolcsóbban vállalom. Uj kályhák olcsón kaphatók. Mese István cserépkályhás, Rákóczi u 1. szám. 1039 10. 15

Paulo
vésnök és bélyegzőkészítő, dombornyomda, zománc-, réz- és öntött cimtáblák Batthyány u. 1. sz, (telefon: 13-65.) 964 12. 13

Gazdálkodók
figyelmébe. Páll Mihály férfiruha raktárát Csapó ucca 11. szám alól áthelyezte Dégenfeld tér 3. sz. alá, a vas sátorral szemben. 1529 10. 23

Jó szépségkrémek
a legelhanyagoltabb arcbőrűeknek is biztos sikert hoznak, azért senki se mulassza el a Földes illatszertárt minél előbb felkeresni, Bika épület, Vigmozinál. 1653 10. 26.

Zománc- és olajfestékek, (ajtók, ablakok festésére) 1 kg 1.—, 1.20, 1.40, 1.60-tól barna olajfesték, bádog tetők, kerítések festésére 1 kg 60 fillér, míg a készlet tart. Porfestékek, háztartási cikkek a legolcsóbban beszerezhetők Csapó ucca 14 Bel- és külföldi festék- és olajárúk raktárában. 561 10 11

Csipőfűzők,
melltartók, Princess és gumifűzők speciális gyomorsülyedéses haskötők, orvosi rendeletre Kiss Béláné fűzőterme, Kossuth ucca 59. 191 11. 2.

(17. folytatás.)

— Jó lesz, ha letérdepelsz! — huzta fel a szemöldökét Péter, — aztán becsüld meg magad, ha már uri fiuk közé kerültél. Hallatlan, hogy miesoda népséggel kell együtt laknia embernek! Most már értem, hogy miért mondja mindig az apám, hogy úgy szép a paraszt, ha buta: kár tanittatni...

Mintha kétélű kést forgattak volna meg a szívemben. Tulságosan járatlan voltam, nem tudtam mit felelni ezekre a csunya szavakra. Éreztem, hogy ezeknek az ostoba fajankóknak nem lehet igazuk, azonban még se tudtam megcáfolni szavaikat.

Fájni kezdett a fejem. Fiatalságom megérezte a kopialást. Az egészséges, éhes gyomor követelte volna a járandóságát.

Letörten, kivégzett lélekkel térdepeltem le. Hallottam, hogy összesúgnak a hátam mögött.

Az a sejtésem volt, mintha mindig azt suttogták volna a fülembe:

— Paraszt, paraszt...

A szenvedés és a magamra hagyottság kínja megnyugtatott abban a gondolatban, hogy paraszt vagyok. Bizonyos büszkeséget is éreztem és tisztelettel gondoltm az apámra, a nagyapámra és mindenkire, akiket hozzámtartozónak ismertem, mert ugyan olyan parasztnak tartottam őket, mint amilyennek kineveztek engem a társaim. Parasztok, mert semmiféle hivataluk, mesterségük nincs és legtöbbször csizmában járnak, ha mindjárt finom szattyánbőrből is készült az a csizma.

És mindjárt arra is gondoltam, hogy boldog, szép dolog parasztnak lenni, mint az apám, nagyapám. Földből élő, földnek élő paraszt az Isten választott embere.

Megnyugodtam.

Rá se hederitettem a még mindig hangosan tárgyaló fiukra. És nem cseréltem volna sem a jegyző, sem a járásbiró, sem az orvos, sem a pap fiával, mert akkor nem lehetett volna az apám Rátay József, a paraszt, a csizmában járó legtökéletesebb ember, akinek semmije sincs az egy üdvözítő földön kivül, melynek barázdájából minden tavasszal kisarjad az élet jegyzőnek, bírónak, orvosnak, papnak és minden urnak kenyér formájában.

Büszke voltam az apámra, mint a föld legigazibb parasztjára.

Most már hittem is, hogy paraszt az apám, de azt is éreztem, hogy ember, igaz ember, jó ember, aki esőt néz ki az ég aljából, szelet a piros nap lementéből, jó termést jósol az első égzengésből, ha az keleten támad, aki szereti az állatokat, mint igahuzásának némán tűrő társait, aki paraszt azért, hogy uri módon tartsa el azokat, kik csak a kenyérből ismerik a búzát, tálból a nehezen nevelt barmot, pohárból a szőlő nedvét, felvágott fa lobogó lángjából az erdőt. Szerettem volna százszor megcsókolni az apám napégette, bronz színű kezét aki paraszt azért, hogy úr lehessen halálig a maga szük, de tiszta, becsületes szent világában...

Úgy belemerültem az áradozó gondolatok hullámos, kalászos özönébe, hogy csak akkor vettem észre a mellettem álló prefektust, mikor megszólított:

— Ám jó fiú, te mit tettél?

— Semmit! — rezzentem fel gondolataimból.

— Akkor miért térdepelsz?

— Mert letérdepeltettek!

— Kicsoda?

— Az igazgató úr!

— Ám jó fiú, most már tudom! Hol csavarogtál?

— A templomban voltam!

— Azt tudom, reggel a premontreieknél. De templom után hol voltál?

— Ismét templomban!

— Melyikben?

— A püspök templomában! — mondtam falusiasan, amin hangosan vihogtak az újra elszédelgő fiuk.

— Biztos, hogy ott voltál? — enyhült az öreg pap hangja.

— Biztos! — néztem nyiltan az öreg pap szemébe.

— Mit csinálтál ott?

— Hallgattam a szép zenét, meg éneket!

— Miért nem kérezkedtél?

— Nem tudom! Féltem, hogy nem találom meg a prefektus urat!

— És miért mentél éppen a székesegyházba?

— Mert hallottam, hogy nagyon szép énekes mise szokott ott lenni vasárnaponként! — és még mindig bátran néztem az öreg pap szemébe.

— És szépen énekeltek?

— Nagyon szépen!

— Hogy énekeltek?

— Latinul!

— Mit énekeltek?

— Krieleiszont, Glóriát, Krédót...

— Jól van! Ám jó fiú, most még csak azt mondd meg nekem, hogy ki énekelte az evangéliumot?

— A tisztelendő úr! A prefektus úr! — szóltam büszkén.

— Ám jól van, jó fiú! Állj fel, ülj szépen a helyedre és ha máskor is el akarsz menni a székesegyházba, hát kéreszkedjél!

— Minden vasárnap szeretnék elmenni! — állottam fel az élégtétel örömétől boldogan.

— Elengedek!

Nagyon körül vettek bennünket az érdeklődők és egészen ránk tehénkedtek, ami kihozta az öreg papot a sodrából és ráripakodott a tolakodókra felette erélyes hangon:

— Ám haszontalan parasztjai, nem mentek innen a helyetekre! Neveletlen népsége!

Hosszú orral, elpirultan vonultak vonultak a helyükre a fiuk. Elől Póré Péter, utána Stanesik Flórián, akiket, mikor igy feltünően meglátott a prefektus, maga elé citálta őket:

— Póré, Stanesik, gyertek csak ide! Hogy mertetek ti tegnap séta idő alatt cigarettázni a Bunyitay ligetben, mi? Haszontalan parasztjai! Kidoblak benneteket az intézetből. Rontjátok itt a többieket, mint a rothadt alma az egészségest. Disznó paraszt népség! Megirom az apátoknak! Mars oda a sarokba térdepelni! Este nem kaptok vacsorát! — és mindjárt nyakon vágta a két dezentort, akik most már többszörösen szégyenkezhettek volna, ha még tudtak volna.

(Folytatjuk.)

Varrógépkölcsönzés
használt és használhatatlanná vált varrógépek, kerékpárok vétele és eladása. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó utca 101.
1528 10. 30

Arany,
ezüst, ékszer és óra vétele, javítása, Blattner Árpád ékszerbeváltó, Csapó utca 62. szám, kanyarnál.
1527 10 23

Őszi modell kalapok
legutolsó divat, nagy választék. Vételkényszer nélkül tekintse meg az Arany kalapszalonban. Olcsó árak. Alakítás 1 pengő. Sas u. 4 szám 984 10. 13

Cianoztasson
bizalommal Csala cianozó vállalattal, Rákóczi utca 9. Telefon: 14—27. szám.
613 11. 9

Pongyolát
2 pengőért, háziruhát 3 pengőért, utcai ruhát 4 pengőért, kabátokat 8 pengőért készít „Elit" József kir. herceg utca 14.
1637 10. 11.

Tégla és cserép
jó minőségben, olcsó árban kapható Sebestyén Lajos téglagyárában. — Iroda: Fürdő utca 2 sz. telefon: 26—10.
1572 vv

Férjem
elhalálozása folytán mű szerész üzletemet szakérői vezetés melletti Burgondia utca 2. szám alá áthelyezve, továbbra is vezetem. Sipos Istvánné 1562 10. 24

Takaréktűzhelyeket
legjutányosabban készít és javít, Szilágyi János lakatos, Rákóczi utca 24 1596 10. 25

ISKOLARUHAK
fiú téliskabátok és lengyelbundák óriási választékban, **Weisz Sándor** férfi ruha áruházában, Csapó utca 10.
560 12 31.

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséget vállalom. Kiss, Kigyó utca 5. sz.
93 10. 31

Hó és sárcipő-
javítást olcsón készít Kovács, Werbőczi utca 2. szám. 702

Boroshordók
káposztáskádak, fenyőfa dézsák, eladók, Javítások gyorsan készülnek, Nap utca 4. 701

Kereslet

Használt bútort,
zálogjegyet, varrógépet, szőnyeget, ruhaneműt ingó ágakat veszek, — Barna, Csapó utca 16. Hívásra jövök. 271 12 2

Veszek
káposztáskádakat, ha javítani való is. Nap u. 4 szám. Javítások gyorsan készülnek. 703

Nagy
raktárhelyiséget, Csapó és Vár utca környékén azonnalra keres Hónig Vár utca 7. 694

Burgonya
pároló üstöt, jó karban levőt, nagyobbat keresek. Ajánlatot a nagyság és ár megjelöléssel a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni.
105 vv.

Budapestre
filléres jegyet, kettőt átveszek, Werbőczy u. 8. sz. Bakóczy. 687

Irógépet
keresek megvételre. — Ajánlatokat „Irógép" jeligére a kiadóhivatal továbbít.
1002 10. 11

Folytonégő
kályhákat, használtakat jókarban levőket keresek, házgondnok, Piac utca 41. sz. 688

Gazdasági
gyakornok, jó fejős tehenet téli tartásra elvállal. Bővebb felvilágosítás József kir. herceg utca 75. szám, háztulajdonosnál. 677

Elelmiszer ital

Frissen
szedett, telkölözni való szőlő eladó. Andrássy út 71. szám. 563

Teavaj,
szentannapusztai, pasztőrözött tejből készült, mindig friss, 10 dekás csomagolásban a kiadóhivatal pénztárában a délelőtti órákban ismét kapható. 595 vv.

Kitűnő
négyfogásos házi úrithédkoszt, kihordásra kapható, Domb utca 14 szám. 679

Téli pergament
körte, kézzel szedett, s ugyanott használt fehér bútor eladó. Borz utca 28. szám.
1002 10. 12

Oktatás

Zongorázni
tanítok kezdőket, haladókat, képzősöket akadémiai módszerrel Hatvan u. 24. Első lakás.
951 9. 3. vv

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, a Hungária penzióban, **szobák napokra, és hónap számra,** Ferenc József út 59. szám.
27 11. 1.

Hangszer

Zongora,
szép, sötét, hosszú, olcsón eladó. Kút utca 30. szám. 684

Pénz

Kölcsönöket
folyósítunk elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre s kurrens árukra, finanszirozási célokra. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u 81. szám. 41 11. 1.

Kölcsönöket
folyósítunk házakra, s földekre, Gazdák Bank ja, Kossuth utca. 689

Bútor

Bőrgarniturák
diófahálók, ebédlők, s kombinált szobák, — amerikai íróasztalok, s Wertheimszekrények, gramofon, szezlonok, székek, asztalok, petroleumtartály, borbély berendezés, olcsón eladók. Bútormagazin Széchenyi utca 6.
1002 10. 10

Dióhálók
ebédlő, bőrgarnitura, s íróasztal, szezlonok, és ebédlőszekrények, székek, szekrények, antikszekrények, barokháló, előszobafal, olcsón eladók, Csapó utca 6.
612 11. 7.

Tüzelő anyagok

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok „Unió"-tagok első rendű tűzifát, szenet s kokszot, brikettet, téli beszerzésre is havi részletfizetésre, készpénzáron kapnak. 100 kilót már házhoz szállítva. **„Margit" tűzifa és szén kereskedelmi vállalatnál,** a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24.
679 10. 15

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó
azonnal kovács- és kerékgyártó műhely és hat tehénre való istálló Károly Ferenc József út 46. szám. 678

Átadó üzlet vendéglő

Kiadó,
vagy eladó vendéglő, s pékség. Cim a kiadóban. 733 10 12

Fűszerüzlet
átadó központban, — „Megélhetés" jeligére kérek címet a kiadóba.
690

Kiadó lakás kétszobás

Központon
lépcsőház utcai parkettes, kétszobás azonnal kiadó, kifestve, — Csapó utca 19. sz. 696

Kétszobás
fürdőszobás lakás, november elsejére kiadó. Csapó utca 23. 697

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
modern lakás, november elsejére kiadó. — Cim: Szent Anna utca 22. szám. 673

Átalakított
és kifestett háromszobás, fürdőszobás lakás november elsejére kiadó. Mester utca 29. sz. Ugyanott cserépkályhát veszek. 706

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás,
komfortos lakás, Hungária palotában, I. em. 4. szám alatt, olcsó lakbérrel, elköltözés miatt november elsejére adó. 675

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka s. drb	2.50—3.20	Tyúk párja	4.20—5.00
Liba s. drb	3.50—4.50	Jérce párja	3.00—3.90
Liba k. kg	1.10—1.30	Csirke párja	1.00—3.00
Kacsa s. drb	2.00—2.80	Tojás drb	0.07—0.08
Kacsa k. kg	0.90—1.10	Tojás kilója	1.40—1.50
Csirke kilója	1.00—1.05		

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.24—0.36	Szőlő kilója	0.14—0.32
Apró alma	0.12—0.18	Dió kilója	0.60—0.70
Birsalma kg	0.20—0.45	Őszibarack kg	0.40—70
Szilva kilója	0.15—0.20	Citrom drb	0.08—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma	0.06—0.7	répa csomója	.03—0.05
Fokhagyma	0.25—0.30	Bab, száraz kg	0.26—30
Burgonya		Bab, zöld kg	0.20—0.26
rózsa kilója	0.07—0.08	Retek cs.	0.03—0.05
vegyes kilója	0.03—0.06	Tök darabja	0.08—0.20
Fejeskáposzta	0.02—0.5	Ugorka 100	0.60—1.30
Kelkáposzta drb	.02—3	Spenót csomója	0.02—3
Savanyúkáposzta		Zöldbagyma	0.03—0.05
k'lója	0.10—0.20	Paradicsom kg	0.03—4
Karfiol drb	0.05—0.20	Paprika 100	0.30—0.60
Kalarábé drb	0.01—02	Zöld tengeri	0.01—0.02
Petrezselyem és sárga-			

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.36	Bozs kenyér kg	0.22
Félbarna kilója	0.32	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.28		

PIACI LISZT ÁRAK

Búzaliszt 00-ás kg	0.30	Búzadara k'lója	0.40
Búzaliszt 0-ás kg	0.30	Bozsliszt kilója	0.18
Búzaliszt 2-ős kg	0.28	Korpa kilója	0.09 fillér
Búzaliszt 4-es kg	0.26		

Kiadó
az iparkamara épületében azonnalra kettő hat szobás, és november hó elsejére egy kétszobás, komfortos lakás. Központi fűtés és melegvízszolgáltatás. 1571

Kiadó
Tisztviselőtelepen, Bornemisza utca 6. számú ház, ötszobás, modern lakással, kerttel, házmesterlakással, novembertől. 635

Lakást keres

Keres
tisztviselőnő keresztény úri családnál teljes ellátást, utcai külön szobával, Piac utca közelében. „Sürgős" jeligére a kiadóba.

Butorozott szoba

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba, egyedül álló udvarban. Kvártély kapható, Dobó utca 31 szám. 689

Ingóság eladás

Önkéntesi ruha
(162 cm. termetre), oldalszurony kivételével, olcsón eladó. Cim: Nyíl utca 11. szám, hátsó lakás. 554 vv.

Butorok,
szőnyegek, dísztárgyak, festmények meglepő olcsó áron kaphatók az ingóságközvetítő őszi vásárjan. Tehát mielőtt bármilyen szükségleteit beszerezné és olcsón akar vásárolni, jöjjön az Ingóságközvetítőbe. Eladásra kerülnek nagyon szép könyvszekrények, komplett úriszoba berendezések, szekreterek, antikórák, különböző antik és modern butorok, recamiék, előszoba- és irodaberendezések, fa- és bronzcsillárok, íróasztalok.
Keresünk megvételre egy- és kétajtós ruhaszekrényeket, — íróasztalokat, betegtolókocsikat, komótokat. Ingóságközvetítő.

Torontáli
szőnyegek, nagy ebédlő és átvetők eladók. Mester utca 9. sz. 560

Kirakatszekrény
üvegbetéttel és egyéb üzleti berendezés költözködés miatt sürgősen eladók. Pikó kézimunka üzlet, Miklós utca 50. szám. 1002 10. 10

Üzletberendezés
nyitott és üveges, 30 fő vóméter, jó állapotban és két íróasztal eladó, Lukács, Piac utca 41. szám. 672

Vadászfegyver,
hússzas, kifogástalan, eladó, gyógyszertár, — Piac utca 50. 674

Kisállomás
főnökénél eladó egy régi divatú, teljesen ép ebédlőberendezés és egy fekete férfi zakó ruha. 693

Vaskályha
másfélméter magas, — nem folytonégő, samottal bélelt, 10 pengőért eladó. Domokos Lajos utca 6. szám.
1002 10. 14

Gazdasági eszközök

Borsajtó
szőlőzúzó, kukoricamorzsoló, daráló, füstcső, hőfokozó. Nagy vasüzletében, csapókanyar. 696

Boroshordók
csöves és kézi tengeri daráló, Szepességi utca 8. szám. 692

Uj és használt
boroshordó eladó. — Arany János utca 32.
691

Eladó házhely

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12, I. emelet. 1231 vv.

Házhelyek
olcsón eladók Poroszlay út 68. sz., gyümölcsösből. Értekezni lehet: Poroszlay út 73.
351 10. 19.

Eladó ház

Város szívében
Szekfű utca 13. alatti kétszobás, konyhás s palatetős téglaház egyezerért eladó. Szent A. utca 33. sz. 2. ajtó.
450 vv.

Földbérlet

Hajdúböszörmény
határában Zelemer állomástól 3 km-re 112 k. hold föld kiadó. Értekezni Kálvin tér 17.
1726

Eladó föld

ELADO
Hajdúszoboszlón a „Keringő" dülőben a vasútállomás közelében 31 hold 296 négyszögöl fekete szántóföld, tanyaépülettel együtt. Továbbá a gyógyfürdő közelében, a „Bánom" szőlőskertben 944 négyszögöl szőlőföld, gyümölcsfákkal s épülettel. Ugyanesak a fürdő közelében a Böszörményi út mellett 634 négyszögöl háztelek. Érdeklődni lehet: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. sz. alatt.
1203

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása